

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Siunnersuutip tunuliaquataa:

Ilageeqarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqtaraa qulakkeerumallugu ilagiinnik sullissineq aamma kissaatigisat pisariaqartitallu naammassiumallugit, ilagiinnik sullissineq pisuni nuannersuni, artornartuni ulluinnarnilu inuiaqatigiinnik ikorfartuisoq kiisalu Ilageeqarneq atorfiliinnut soqutiginnittunullu allanut nuannaarutaasumik naapertuuttumik aaqqissugaasoq.

Aammal ulageeqarnerup iluani inatsisiliornermut oqartussaaffeqarnerup tamakkisumik tiguneqarnerata kingornatigut Kalaallit Nunaanni ilageeqarnermut Inatsisartut inatsisissaannik suliaqarneq Naalakkersuisut Namminersorluni Oqartussaanikkut pingaarutilimmik ineriaartornertut isigaat.

1.1 Allaffissornikkut ilagiilerinikkullu suliassat agguarneqarnerat

Ilageeqarneq pillugu inatsiseqarneq sivisuatsiaamik uninngasimavoq inuiaqatigiit nalinginnaasumik ineriaartorsimagaluartut taamaattumillu tassani suleriaatsit ullutsinnut naleqqukkunnaarlutillu naapertuukkunnaarsimallutik. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup Biskoppi peqatigalugu 2002-mi aprilimi pilersippaa suleqatigiissitaq taassuma suliarissallugu Ilageeqarnerup siunissami aqunneqarneranut aaqqissugaaneranullu tunngavilersorluakkamik aalajangiinissamut tunngavissiorissaq. 2007-imi suleqatigiissitap nalunaarusiani naammassivaa taannalu 2007-imi ukiakkut Inatsisartut ataatsimiinnerminni oqaluuseraat (UKA2007/53).

Nalunaarusiami ilaatigut takuneqarsinnaavoq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi aamma Ilagiilerisut sulinermanni allaffissornikkut upperisakkullu agguarsimanerat ajoqutaasutut misigisimagaat. Kalaallit Nunaanni ilageeqarneq pillugu peqqussummi atuuttumi (Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq kingusinnerusukkut allanguutilik) suliassat agguarneqarsimapput allaffitsigut aqtsinermut ilagiinnullu tunngasunut, taamaalluni Biskoppip ilagiinnut tunngasut isumagisaralugit Naalakkersuisullu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aaqtigalugu allaffitsigut aqtsineq isumagisaralugu. Agguassismaneq taanna ajornartorsiartutut misigineqartarpooq, tassami suliat ikittuunngitsut ataatsikkut ilageeqarnermut allaffissornermullu tunngasarmata, taamaammallu allaffissornermut ilagiinnullu pisortat qanimut suleqatigiittariaqarlutik. Aamma avissimanerup

kinguneraa allaffissornermut ilagiinnullu pisortat akornanni nalorninarsisarmat kina aalajangiisinjaatitaanersoq.

1.2 Ilageeqarnerup politikkikkut aqunneqarnera

Danmarkip tunngaviusumi inatsisaani aalajangigaagaluartoq lutherikkuuneq danskit naalagaaffianni immikkut pingaartutut inissisimasoq nunatsinni Naalakkersuisut isumaqarput ilageeqarnikkut aaqqissugaaneq politikkikkut aaqqissugaaneratut aqunneqartariaqanngitsoq. Soorlu politikkikkut kissaatigineqarpoq Ilageeqarneq ullumikkornit imminut aqunnerussasoq.

Ilageeqarnerup qitiusumik allaffissornikkut aqunneqarnerata ilarujussua Naalakkersuisunit imaluunniit allatut oqaatigalugu politikkikkut suliffeqarfinit isumagineqarpoq, tamannalu inatsisartut ataatsimiittarnerini arlaleriarluni oqallisigineqartarsimavoq isornartutut isigineqarluni (UKA 2007/156, UKA 2007/53 aamma UPA 2008/24). Maannakkut ilageeqarnerup aqunneqarnera imaassorinarpooq politikkikkut soqtigisat aallaavigalugit aqunneqartoq, imaannani ilagiit soqtigisat aallaavigalugit imminut aquttutut ingerlasoq.

Ilageeqarneq politikkikkut suliffeqarfittut eqqarsaataasimanngilaq taamaassananilu. Anguniakkatut eqqarsaat taanna piviusungortikkumallugu Naalakkersuisut isumaqarput isumagisariaqartoq politikkikkut aaqqissugaanermut tunngatillugu Ilageeqarneq aalajangersimasunik killeqartariaqartoq. Ukiut ingerlaneranni partiit arlallit oqaatigisarsimavaat Ilageeqarneq politikkeqarnerup avataani inissisimasutut isigineqalersinnagu suliniutissat ilagigaat allaffissornikkut oqartussaaffiit arlallit Biskoppeqarfimmut nuunneqarnissaat. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani tamanna naammassiniarneqarsimavoq, taamaalilluni Biskoppip akisussaaffiit Naalakkersuisut maannamut isumagisaasa ilarpassui tigusinnaallugit, tamatumani ilanngullugit suliat suliainerat, ilageeqarnermi ilinniartitsinerit aamma biskoppeqarfimmi provstit, palasit ilagiillu nalinginnaasumik attaveqarfiginerat. Suliassat tamakkua arlallit tunniunneqarneratigut Biskoppi aalajangiisooqataanerulissaq Kalaallit Nunaanni biskoppeqarfimmi pisut qanimut malinnaaviginerulissallugit. Suliat Naalakkersuisuniiginnartussat imm. 3.2-mi ersarinnerusumik allaaserineqassapput.

Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffitsigut aqtsinermit avissaarnikkut Ilagiinnut tungasunut atorfilit ersarinnerusumik politikkikkut avissaanganerusumik nammineernerusumillu isikkoqalissapput. Ilisarnassuseq inunnit ulluinnarni ilagiinnik sullisisunit pilersitaasoq taamaattumillu ilagiit nukitorsarnissaannut oqartussaassuseqartunit.

1.3 Oqartussaaffiit pisinnaatitaaffiillu amerlanerusut Biskoppimut.

Naalakkersuisut takusinnaavaat ajornartorsiutit matuma siuliini taaneqartut ikiorserneqassasut Ilageeqarnerup qitiusumik aqunneqarnerata ilaasa annerusut oqartussaasumut ataatsimut katersorerisigut: Biskoppimut tamatumunakkullu allaffissorluni sulinerup iluani oqartussaaffinnik pisinnaatitaaffinnillu amerlanerusunik tunillugu. Naalakkersuisut eqqarsaatersuutaannut ilaavoq

Inatsisartut Naalakkersuisullu ersarissumik kissaatigimmassuk politikkip upperisallu imminnut ungasinnerulernissaat kiisalu kissaatigineqarluni ilagiinnut ilaasortaasut pitsaanerusumik sullinneqarnerata qulakteernissaa.

Inatsisissatut siunnersuummi matumuuna Naalakkersuisut anguniarpaat inatsit ullutsinnut nalequttoq Ilageeqarnermi atorfilit periarfissillugit innuttaasunik sullissilluarsinnaanerunermik kiisalu Ilageeqarneq ullutsinnut naleqquatumik ineriartortissinnaanngorlugu.

1.4 Kalaallit Nunaanni namminersulerneq

Kalaallit Nunaata Namminersulerneranut ulloq 21. juni 2009-mi eqqunneqartumut atatillugu piginnaatitaanermut inatsit, inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnermut tunngasoq atorunnaarpooq.

Piginnaatitaanermut inatsisip atorunnaarsinneqarneratigut Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik ilageeqarnerup tungaatigut, tunngaviusumik inatsisit killissaasa iluanni inatsisiliorsinnaanngorput. Naalakkersuisut Ilageeqarnerullu tamanna Namminersorluni Oqartussaanerup pingaarutilimmik ineriartornertut isigaat taamatullu kalaallit nammieerlutik biskoppimik atorfinititsisinnaanerata inatsisitigut tunngavissamik pilersitsisoqarnera. Biskoppimik atorfinititsisinnaanerup tiguneqarneranut tunngasup tunuliaquataa siunertaalu Namminersulernissamut Ataatsimiititaliarsuup kalaallinik qallunaanillu ilaasortalimmi immikkut suliarineqarnikuovoq, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi matumani ilaatinneqarani.

Inatsisartut Naalakkersuisullu Ilageeqarnermut isumaliutiginninneranni siunertaannilu pingartinneqartoq tassaasimavoq Biskoppimik atorfinititsisarnerup tigunissaa. Tamannalu nangillugu maluginiarneqartariaqarpoq namminersulernissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup siunnersuutaa ullumikkut biskoppip atuuttup atorfepartinneqarneranut tunngasutigut ikaarsaariarnermi aalajangersakkanik imaqarmat.

December 2009-mi Kultureqarnermut Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Namminersornerup atuutilernera sioqqullugu kingornalu Ilageeqarnikkut aqtsineq pillugu kiisalu Naalakkersuisut siunissami Ilageeqarnermik aqtsinermi kissaatigisaat nassuaateqarneq (*Namminersorluni Oqartussaanerup eqqunneqarnerata kingorna Nunatsinni ilageeqarneq pillugu nassuaat*) naammassivaa. Tassani takuneqarsinnaavoq inatsisip nr. 264, 6. maj 1993-imeersup Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnermut tunngasup atorunnaarsinneqarneratigut Namminersorlutik Oqartussat nammieerlutik Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik suliaqarsinnaallutillu atortussanngortitsisinnaasut. Ilageeqarnerup tamarmiusup tungaatigut inatsisiliorsinnaatitaanermik tamakkiisumik tigusinerup kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni ilageeqarnikkut aqtsineq namminersortunngortutut isigisariaqarpoq, tassa Qallunaat Ilageeqarnerata iluani.

Kiisalu Naalakkersuisut pingaartippaat inatsisisatut siunnersuut manna ilageeqarnerup tamarmiusup tungaatigut inatsisiliornikkut nutarterinissamik alloriarnertut siulliussasoq. Aammattaaq peqqussutinik nalunaarutinillu tamakkiisumik nutarterinissaq eqqarsaataavoq.

2. Malittarisassat atuuttut:

Inatsisit atuuttut tassaapput Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 18, 6. november 1997-imeersoq aqqutigalugu allanngortinneqartoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 30. oktober 1998-imeersoq aamma Ilagiinni atorfinititsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 30. oktober 1998-imeersoq.

Ilageeqarneq pillugu peqqussut 1993-imeersoq Kalaallit Nunaanni Ilageeqarneq pillugu inatsisip nr. 264, 6. maj 1993-imeersup (inatsit pisinnaatitsissut) akuerineqarnerata kingunerivaa Kalaallit Nunaat Danmarkimi ilageeqarnerup iluani namminerisaminik biskoppeqarfingornera.

Ilageeqarneq pillugu peqqussutikkut 1993-imeersukkut Ilageeqarnerup aaqqissugaanera annertuumik allanngortinneqarpoq kirkeneqnimiit, ilageeqarnerup aqunneqarnerata allaffisornerullu ataatsimoornerannit allaffissornikkut ilageeqarnikkullu akisussaanerup pisinnaatitaaffiillu avinnejarnerannut, tassani Naalakkersuisut allaffissornikkut suliassat isumagilerlugit Biskoppillu ilageeqarnikkut suliassat isumagilerlugit. Tamatuma peqatigisaanik provsteqarfiiit allaffii pilersinneqarput nunap immikkoortuini provsteqarfiiit allaffissornerannut.

Allaffissornikkut ilageeqarnikkullu suliassat immikkoortinneqarnerat Naalakkersuisunut, Ilageeqarnermi atorfilinnut, Ilagiinni soqtigisaqartunut pingaartumillu Biskoppimut ilageeqarnermut sulianik nakkutilliisumut noqitsisuusutut misinnarpoq. Suliassat amerlasuut allaffissornermut ilageeqarnermullu tunngasuupput, tamatuma kinguneralugu allaffissornikkut ilageeqarnikkullu suliassat arlallit nalorninartoqarlutik, tassa akisussaaffinnut oqartussaaffinnullu tunngasut ersarinngimmata.

Inatsisisatut siunnersuut manna taartaassaaq Ilageeqarneq pillugu peqqussummut nr. 15, 28. oktober 1993-imeersumut kingusinnerusukkut allanguutilimmut.

Peqqussutit taaneqartut saniatigut aammattaaq arlalinnik nalunaaruteqarpoq.

3. Siunnersuutip imarisaa:

3.1 Ilageeqarneq qallunaallu tunngaviusumik inatsisaat

Upperisaqaqtigiinnut allanut sanilliullugu ilageeqarneq immikkut inissisimavoq, tassami qallunaat tunngaviusumik inatsisaanni § 4-mi aalajangigaammat lutherikkuussuseq inuiaqatigiit upperisarigaat, taannalu naalagaaffimmit

tapersersugaasoq. Kalaallit Nunaanni Ilageeqarneq Naalagaaffeqatigiinnermi Ilageeqarnermut ilaavoq taamaattumillu Kalaallit Nunaanni pisortat Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnerup aningaasatigut allatigullu ikiussallugu tunngaviusumik pisussaaffeqarput. Qallunaat tunngaviusumik inatsisaanni § 66-imik aalajangigaavoq ilagiit oqaluffiata inatsisaa tunngaviusoq inatsisikkut aaqqinnejassasoq.

3.2 Naalakkersuisut Biskoppillu akornanni suliassat agguarsimanerat

Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq naapertorlugu Naalakkersuisut ilagiit qitiusumik aqunneqarnerat allaffissornerlu isumagisaraat, tak. § 1, imm. 2. Naalakkersuisut suliassat ersarinnerusumik suussusilersugaanngillat, taamaallaat peqqussummi tunngavissaqarpat sammisaq aalajangersimasoq pillugu sukumiinerusunik aalajangersagaliornissamut.

Suliassat atituumik nassuiagaanerisa nassataraat Naalakkersuisut suliassanik assigiinngitsunik arlalinnik isumagisaqarnerat, Ilageeqarnermi pissutsit pisariaqanngitsumik ajornakusoortumillu annikitsualuttai ilanngullugit aqunneqarnerattut pissuseqarnerusumik. Aammattaaq suliassat atituumik nassuiagaanerisa nassatarivaat innuttaasut, ilagiinni atorfillit soqutigisallillu allat ataatsimoortillugu takujuminaatsimmassuk, Naalakkersuisut - Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aqquitalugu – qaqugukkut oqartussaasarnersut.

Ilagiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq naapertorlugu Biskoppi ilagiinnut tunngasuni oqaaseqarsinnaatitaavoq, tak. § 1, imm. 2, aammalu biskoppeqarfimmi provsttit, palasit ajoqillu ilagiittut nakkutiginerat isumagisaralugu, tak. § 4, imm. 1.

Peqqussut atuuttoq malillugu Biskoppi pisussaatitaavoq ukioq allortarlugu palasinik ataatsimeersuartitsisassalluni suliatigut pikkorissarneq Ilagiinnullu tunngasut pillugit isumasioqatigiinneq siunertaralugit, tak. § 7, provsttit ukiumoortumik ataatsimiitittassallugit ilisimateqatigiinneq siunnersoqatigiinnerlu sammillugit, tak. § 8, kiisalu ilagiit sinnisaat nutaamik qinigaasut nuna tamakkerlugu ataatsimiitissallugit, tak. § 9. Biskoppi biskoppeqarfimmi ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerinut tamanut ilaasinnaavoq taasisinnaanani, tak. § 23, imm. 5.

Biskoppip suliassai tassaanerupput ataqtigisssaarineq siunnersuinerlu, aalajangiisinnanermik sunniuteqarnermillu pisarialimmik ilaquantngitsut, naak biskoppitut atorfiup immini ilagisariaqaraluarai. Assersuutigalugu biskoppip ilagiittut nakkutilliineranut ilaangnilaq, ilagiit hujskolianni palasit ilinniaqqinnerannut aalajangiisussaanermut tunngasut.

Inatsisissatut siunnersuummi matumanit siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut Biskoppillu akornanni suliassat agguarsimanerat ersarinnerulerlunilu takulertoruminarnerulissasoq. Naalakkersuisut siunertaraattaaq ilagiinni tassanilu atorfilinni soqutigisalinnilu aalajangiisinnaatitaarpiarneq sunniuteqarnerlu Biskoppimut tunniunneqassasut.

Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 1-imi oqaatigineqarpoq Naalakkersuisut Ilageeqarnermut pingaernerumik akisussaasut, Biskoppilli ilageeqarnerup qitiusumik allaffissornikkullu aqunneqarnera aammalu biskoppeqarfip provstiisa, palasiisa ajoqiisalu ilagiittut nakkutiginerat isumagissallugu, tak. Inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1. Tamatuma kinguneraa Naalakkersuisut suliassarimmassuk inatsisiornissaq inatsisillu ilagiinnut tunngasut nassuiarnissaat, Inatsisartut aningaasanut inatsisaannut tunngatillugu aningaasaliissutit pingaernerumik aqunnissaat aamma nalinginnaasumik periusissat ilageeqarnermut tunngasut ilusilersornissaat. Tamatuma peqatigisaanik Biskoppip allaffitsigut suliassat arlallit tigussavai, tamatumani ilanngullugu palasit ilinniarteqqinnejartarnerat.

Inatsisissatut siunnersuutip Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnikkut ingerlatsinikut immikkoortaqarfik pilersissavaa, tassanilu Biskoppi oqaluffeqarnerup ataani oqartussaasutut qullersatut inissismalluni. Tamatumalu kinguneraa Biskoppip akisussaaffinni assigiinngitsuni nammineq akisussaaffimmi iluaniittunut kaajallaasitanik ilitsersuutinillu suliaqarsinnaalernera kiisalu suliat kaajallaasitat ilitsersuutillu sanneqqullugit ingerlasunut uparuaasinnaassalluni. Biskopip aalajangigai Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 28 imm. 3.

3.3. Provsteqarfinni ataatsimiititaliat atorunnaarsinneri

Ilageeqarnerup siunissami aqunneqarnissaa aaqqissugaanissaalu pillugit suleqatigiissitap nassuaataa (UKA2007/53) tunngavigalugu maannakkut provsteqarfinni ataatsimiititaliat isummerfigineqarput. Tamatumani isumaqartoqarpoq provsteqarfinniit ataatsimiititaliat atorunnaarsinnerat peqataasunut tamanut allaffissornikkut aningaasatigullu sipaarutaassasoq. Tamatuma peqatigisaanik siunnersuut Ilageeqarnermi atorfiliinnut soqutigisaqtunullu tusarniaassutigalugu nassiinneqarpoq, provsteqarfifillu ataatsimiititaliaasa atorunnaarsinnissaat amerlanernit isumaqatigiissutigineqarpoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi matumani provsteqarfinni ataatsimiititaliat pillugit aalajangersakkat ilaanngillat.

Patsisit tunngaviisa ilagaat ilumoortuummat palasip provstilla allaffissornikkut ulluinnarni aqtsineq isumagisarereermassuk, aammalu missingersuutinut ilagiit sinnisaasa palasi peqatigalugu suliarisartagaat qaqtiguinnaq provsteqarfinni ataatsimiititaliat ataatsimiinneranni allangortinneqartarmata. Taamaattumik aperineqartut amerlanerit provsteqarfinni ataatsimiititaliat pisariaqanngitsutut aningaasatigullu oqimaarsaasutut isigaat.

Naalakkersuisuniit isigalugu provsteqarfifit ataatsimiititaliaasa atorunnaarsinnerata kingunerissavaattaaq allaffissornikkut aningaasatigullu annertuumik sipaaruteqarneq, tassami Naalakkersuisut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu provsteqarfifit ataatsimiititaliaannut ilaasortat qinigaasarnerat pisortaaffigisarmassuk. Suliaq

tamanna annertoqaaq, naak provsteqarfiiit ataatsimiititaaliaannut ilaasortat taamaallaat ukiut sisamakkaarlugit qinigaasaraluart.

Siunnersuutigineqarpoq provsteqarfiiit aningaasatigut suliassaat provsteqarfiiit allaffiinut tunniunneqassasut, tassani provsti allaffiup pisortaa ikiortigalugu provsteqarfiiup aningaasaanut akisussaalluni, taamaattorli palasit ilagiillu sinnisaat suleqatigalugit. Ilagiit sinnisaannut suliassiissutigineqassaaq provsteqarfiiit ataatsimiititaliaasa palaseqarfiiup oqaluffisa illutaasa nakkutigineqarnerannut akisussaanerat, provstilli isumagissallugu illorsorneqarsinnaasumik aserfallatsaalinnissaat.

4. Pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissai:

Immikkoortumi uani taamaallaat pineqarput inatsisissatut siunnersuutip toqqaannartumik kingunerisaanik pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunerisassat.

Biskoppip atorfinitssinneqartarnerata tiguneqarneratigut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguniusussat isummerfigineqanngillat, tassa peqqussutissatut siunnersuut Biskoppip atorfinitssinneqartarnerata tiguneqarneranut tunngassuteqanngimmat, tak. oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1.4 aamma 8. Biskoppip atorfinitssinneqartarnerata tiguneqarnera Naalakkersuisunit Inatsisartunillu immikkut suliarineqareerpoq namminersorneq pillugu siunnersummi aamma danskit inatsisissatut siunnersuutaanni, ilaatigut ilageeqarneq pillugu inatsisip piginnaatisissutip atorunnaarsinneqarneranik imaqartumut atatillugu.

Tassunga nangissutitut oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaata ulloq 21. juni 2009 Namminersulerneq ilutigalugu inatsisiliortut taamatullu inatsisinik atortitsisut ilageeqarnermut tunngasut akisussaaffigilermagu. Ulluinnarni ingerlatsinikkut isumaqarpoq Kalaallit Nunaata kisimiilluni inatsisiliorsinnaaneq tamakkiisumik tigummagu, tassa qallunaat tunngaviusumik inatsisit killissarititaata iluani, tamatumalu kingunerisaanik ilageeqarnermut tunngatillugu peqqussutinut taarsiullugu Inatsisartut inatsisaannik pilersitsisinnaalernerat.

4.1 Aningaasatigut kingunissai:

Siunnersummi piumasarineqanngilaq ilageeqarnermut aningaasaliissutit amerlineqarnissaat, ullumikkut kontotigut pingaarmertigut ukunatigut aningaasalersugaasoq:

40.92.14 Ajoqissanik organistinillu ilinniartitsineq

40.92.15 Ilagiit hujskoliat

45.97.01 Biskoppip allaffia

45.97.02 Danmarkimi ilagiinnik sullissineq

45.97.03 Kalaallit Nunaanni Ilagiit

Nalilerneqarpoq allannguutit inatsisissatut siunnersuutip kingunerisai aningaasat ilageeqarnermut immikkoorteriikkat iluanni aningaasalerneqarsinnaassasut. Naalakkersuisulli eqqumaffigaat akisussaaffit allanngortinnerata il.il. kingunerisinnaagaa ilageeqarnerup iluanni aningaasat agguanneqarnerata allanngorsinnaanera. Tamatumunnga atatillugu ilimagineqarpoq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu suliassat nuunneqarneratigut Biskoppip allaffia aningaasaliissutinik taamaaqataanik nuussivigineqassasoq.

Biskoppip suliassaasa allangornerat inatsisissatut siunnersuummi § 6-p malitsigaa, tassani siunnersuutigineqarluni biskoppip ilagiit qitiusumik aqunnerat allaffisornerlu isumagissagai. Aammattaaq ilagiit hujskoliannut akisussaaneq Biskoppip tigussavaa, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 24 kiisalu ajoqit pattattullu ilinniartitaanerat, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 25 aamma § 26.

Qaanaap sullinneqarneranut akisussaanerup Qeqqata, Qaanaap Tunullu provsteqarfianniit Avannaata provsteqarfianut nuunneqarnissaanut atatillugu provsteqarfiiit akornanni aningaasat agguernerat nalileqqinnejassaaq, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 8. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi § 12-p malitsigaa ilagiinnut sinniisut nutaamik aallartitsiniarlutik ataatsimiinnerinut akisussaaneq provstinet nuussasoq. Peqqusut maanna atuuttoq naapertorlugu Biskoppip ilagiit sinnisaat ukiumoortumik ataatsimiittussavaai, tak. peqqussummi atuuttumi § 9. Tamatuma aamma kingunerisinnaavaa Biskoppimiit provsteqarfinnut aningaasanik nuussineq. tak. imm. 3.2-mi allerpaaq.

4.2 Allaffissornikkut kingunissai:

Ilageeqarnerup allaffissornikkut aqunneqarnera biskoppimut tunniunneqassaaq, taavalu Naalakkersuisut ilagiinnut tunngatillugu naalakkersuisoqarfittut suliassat kisiisa isumagilissavaat, tak. immikkoortoq 3.2.

5. Allaffissornikkut aningaasatigullu inuutissarsiutinut kingunissai:

Siunnersuut inuutissarsiutinut ingerlatsinermut allaffissornikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

6. Avatangiisirut pinngortitamullu kingunissai:

Siunnersuut avatangiisirut pinngortitamulluunniit kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqassanngilaq.

7. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissai:

Siunnersuutip Naalakkersuisut Biskoppillu akornanni suliassat nassuiarpai tamatumuunakkut ilagiit aaqqissugaanerat takulertoruminartunngortinniarlugu aammalu innuttaasut oqartussat eqqortut sumi inissisimanerat nalornissutigisartagaat annikillisarniarlugu.

8. Oqartussaaffinnut kattuffinnullu tusarniaanerit:

Inatsisisatut siunnersuut tusarniaassutigissallugu nassiunneqarpoq 3. juni-miit 08. juli 2008-mut. Inatsisisatut siunnersuut taamanikkut peqqussutissatut siunnersuutitut nassiunneqarpoq, tamatumunnga pissutaavoq taamanikkut inatsisiliorsinnaatitaanermut tunngasutigut qallunaat naalagaaffiata kiisalu Kalaallit Nunaata akornanni agguataarisqarnikuummat, tassa inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq tunngavigalugu.

Inatsisisatut siunnersuut tamatuma kingorna aalajangersakkanik marlunniq ilaneqarpoq, tamatumalu kinguneraa tusarniaavagineqarsimasut siusinnerusukkut peqqussutissatut siunnersummut innersuussinerat tassanilu aalajangersakkat inatsisisatut siunnersummut matumunnga naleqqussarneqarnerat. Siunnersummi tusarniaanermi akissutitigut pingaarutilinnik allangortoqarsimassappat, taava tamakku immikkut ittumik oqaaseqarfingineqarumaarput.

Siunnersuut manna tusarniaavagineqartussanut makkununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Biskoppi	Provsttit tamaasa
Palasit tamaasa	Ilagiit sinnisaat tamaasa
KANUNUPE	Ajoqit pattattullu Peqatigiiffiat
Den danske Præsteforening	Akademikernes sammenslutning i Grønland
SIK	Danmarks Kordegneforening
Ilisimatusarfik	KANUKOKA
IMAK	Jógvan Fridriksson – Savalimmiut biskoppiat
Atorfillit Kattuffiat	Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia
Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aningaasaqarnermut Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik
Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik	Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik
Attaveqarnermut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	Nunanut allanut Pisortaqarfik
Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanermut	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Naalakkersuisoqarfik	
Ilageeqarnermut Ministeeriaqarfik	Bispeforeningen ved Kresten Drejgaard
Ledernes Hovedorganisation	ILIK
NUSUKA	Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
Kalaallit Nunaanni Palasit Peqatigiiffiat (Marianne P. Olsen)	Københavns Universitet –Teologisk fakultet
Århus Universitet – Teologisk fakultet	

Tusarniaassutigineqarneranut akissuteqarnissamut piffissaliussap qaangiunnerani tusarniaanermut akissutit 19-it tiguneqarput, taakkunannga immikkut oqaaseqaateqangillat: Atorfillit Kattuffiat, Aarhus Universitet, Ilageeqarnermut Ministeeriaqarfik, IMAK, Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, SIK, Kujataata Provsteqarfiani Provsteqarfiuup ataatsimiititaliaa.

Tusarniaaffigineqartut makku siunnersummut oqaatigiumasaqarput: Biskoppi, Palasi Paneeraq Siegstad, Palasi Jens Kristian Kleist, Palasit peqatigiiffiat, Danmarks Kordegneforening, KANUKOKA, Foreningen af danske biskopper, GA, Kangersuatsiami Ilagiit Sinnisaat aamma Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik.

Danmarks Kordegneforening

Danmarks Kordegneforeningip naatsorsuutigaa siunnersuutip § 15-ian imm. 2 imaqartoq ilagiinni kalaallini atuagarsuarnik allattuisussanik allatullu allafffisornermi suliaqartussanik kordegnenik atorfinitsitsinissamut periarfissiisoq, isumaqarlunilu tamanna kapitali 6-imi sulisussanik ilinniartitsineq pillugu tamanna ilanngullugu naatsorsuutigineqartariaqartoq.

Siunnersuutip § 15-ian imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq palasip atuagarsuarnik allattuisup palaseqarfimmi atuagarsuit allattuiffigineqarnerat akisussaaffigigaa. Suliasap kordegnemit isumagineqarnissaanut akornutissaqanngilaq palaseqarfik taamaattumik atorfeqartitsisinnappat. Sulisunik ilinniartitsineq pillugu kapitali 6-imi kordegnet eqqaaneqanngillat taamaattutut ilinniartitsineq pilersinneqarnikuunngimmat.

Grunlands Arbejdsgiverforening

Grunlands Arbejdsgiverforeningip (GA) tusarniaanermut akissuteqaataa ILIK sinnerlugu aamma nassiuinneqarpoq. GA-p isumatusarnerunerarpaa piginnaatitaaffit suliallu arlallit ullumikkut Naalakkersuisoqarfikkut isumagineqartut Biskoppimut nuunneqarmata paasiuminaatsuusinnaasut peerniarlugit. Provsteqarfinni ataatsimiititaliat maannakkut atuuttut atorunnaarsinnejarnissaat

tulluartuusorineqarpoq ataatsimiititaliallu suliaat provstinit isumagineqalerlutik provsteqarfiillu ingerlatsinerat palasit ilagiillu sinnisaat suleqatigalugit aqunneqalissammata. Tamanna Ilagiinnik atuisut toqqaannarnerusumik sunniuteqarsinnaalernerannik kinguneqarsinnaavoq.

Peqatigisaanik GA isumaqarpoq peqqussutissatut (maanna inatsisissatut siunnersuut) siunnersuut manna ilageeqarnerup naalakkersuinikkut mianerisassat aallaavigalugit aqunneqarneranik pasilliuteqarsinnaaneq peeraa taamalu suliffeqarfittut nammineertutut Ilagiit eqqarsaatigalugit aqunneqartutut inissilluni.

Kangersuatsiami Ilagiit Sinnisaat

Ilagiit sinnisaasa tikkarpaat peqqussutissatut (maanna inatsisissatut siunnersuutip) siunnersuutip ilagiit sinnisaasa ilagiinnik pitsaanerusumik sullissilernissaannut periarfissiineq.

KANUKOKA

KANUKOKA-p tusarniaanermut akissutaani atuarneqarsinnaavoq Kangia-Kitaata Ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliaa isumaqartoq peqqussutissatut (maanna inatsisissatut siunnersuut) siunnersuut Ilageeqarnermi nalitsinnut naleqqunnerusumik inatsisiornissamut ilapittuutaassasoq. Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap provsteqarfimmi ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerat tapersorsorpaa isumaqarlunilu qitiusumik aqutsinermik biskoppip tigusinissaa pitsaasusoq.

Palasit peqatigiiffiat

Palasit peqatigiiffiata Kalaallit Nunaanni ilaasortaminik attaviginnissimavoq taakkunanngalu akuersaartumik akissutisisimalluni. Ilanngullugu Palasit peqatigiiffiat nalunaarpoq tusarniaanermut biskoppip akissuteqaataa ilisimallugu, tamakkiisumillu taanna taperserlugu.

Foreningen af danske biskopper

Siunnersuutip § 4-anut tunngatillugu peqatigiiffiup erseqqissarpaa ritualini allannguutissanut siunnersuuteqarnissamut suliniuteqarsinnaatitaasoq tassaasoq biskoppi.

Peqatigiiffik isumaqarpoq ilagiit aaqqissuussaanerata ilusaanik kapitali 3 pitsaasumik allaaserinnittooq, siunnersuutigalugulu § 6, imm. 1-im “ilagiinnut tunngasuni nakkutilliineq” uuminnga taarserneqassasoq “nakkutilliisuulluni”. Ilanngullugu peqatigiiffiup siunnersuutigaa § 8-ip kingornagut provsttit provsteqarfiillu ingerlatsiviinut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut biskoppip periarfissinneqarnissaa ilanngunneqassasoq.

Erseqqissarneqarpoq § 10 siulersuinissamut atortussaasoq pitsaasoq ilageeqarnermilu inatsisiliornermi immikkuullarissuulluni. Taamaattoq peqatigiiffiup siunnersuutigaa erseqqissaanissaq pillugu oqaasertaliisoqassasoq imaattunik:

“§ 10 Palasit kiffartortut tamaasa ukioq allortarlugu Biskoppip palasit ataatsimiinnissaannut aggersartassavai.

Imm. 2. Palasit kiffartortut ataatsimiinnermi najuunnissaminut pisussaatitaapput.

Imm. 3. Palasit ataatsimiinneranni palasinik ilinniartitseqqinnerit ingerlaqqillunilu ilinniartitsinerit, pikkorissartitsinerit kiisalu allaffissornikkut anersaakkullu suliassat naammassineqartarnerini paasisimalikkanik paassisutissanillu tunniussueqatigiinnerit ingerlanneqartassapput.

Imm. 4. Palasit ataatsimiinnerat aalajangiinissanut piginnaatitaaffiunngilaq.”

Peqatigiiffiup siunnersuutigaa § 11 erseqqissarneqassasoq imm. 2-lerlugu, tassani atuarneqarsinnaassalluni provsteqarfinni ukiup ingerlasimanera pillugu nalunaarusiamik biskoppimik oqaloqatiginnissutigineqartussamik provstir saqqummiussisassasut, tassungalu nangissutitut siunnersuutigalugu ukiuni qinersiffiusuni provstir biskoppimik isumaqatigiissuteqartassasut ataatsimiinnerit qanoq ingerlanneqarnissaat pillugu. Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq ataatsimiinnerni palasit peqataanissaat pillugu malittarisassanik biskoppi aalajangersaasinjaasoq.

Peqatigiiffiup siunnersuutigaa kapitali 4-mut quleqtaq allanngortinnejassasoq imaaleraluni ”palasit ajoqillu”.

Peqatigiiffiup inassutigaa § 13, palasit neriorsuutaannik assiliinerusoq, taarserneqassasoq ima oqaasertalimmik: Maleruagassat atorfimmur atuuttut ilumooqqissaarlutik palasit ajoqillu malissavaat aammalu sulitillutik sulinngikkaluarlutiluunniit atorfiup ataqqinassusianut tatiginassusianullu piumasarineqartut malillugit nikagisassaangitsumik pissuseqassallutik.

§ 15-imut tunngatillugu peqatigiiffiup siunnersuutigaa palaseqarfimmur palasi atuagarsuarnik allattuisuusoq biskoppimit toqqarneqartassasoq.

Peqatigiiffiup maluginiarpa siunnersuummi naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissiisoqanngitsoq, tamannalu tunuliaqtaralugu siunnersuutigalugu naammagittaalliorissamut aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, taanna malillugu ilagiit sinnisaasa aalajangiineri provstimur naammagittaalliuutigineqarsinnaassallutik, provstir aalajangiineri biskoppimur naammagittaalliuutigineqartassallutik biskoppillu aalajangiineri inaarutaassallutik.

Ataatsimut isigalugu ilageeqarnermi biskoppi akuunerulersinneqarnera tunngavigalugu Naalakkersuisut Qallunaat Biskoppisa Peqatigiiffiat isumaqatigaat ritualini allannguutissanut siunnersuuteqartarneq biskoppimit suliniutigineqartarnissaa pissusissamisoortoq, §4 imm. 2-mi imatut oqaasertalerlugu “Naalagiarnermi ileqqorisassat ritualit, tussiutit aamma tussiutit tapiisa akuerineqarlutik atortussanngortinnejarnissaat pillugit Naalakkersuisut Biskoppip innersuussutaa naapertorlugu aalajangersagaliussapput.”.

Naalakkersuisut "Ilagiinnut tunngasuni nakkutilliineq" uunga "nakkutilliisuulluni" allanngortinnissaanik peqatigiiffiup siunnersuutaa siunnersuutip § 6-mi imm. 1-ikkut Naalakkersuisut akueraat.

§ 8 -imut aamma § 11-mut atatillugu peqatigiiffiup siunnersuutigaa suliassaqarfinni suussusii taaneqartuni maleruagassanik erseqqinnerusunik Biskoppi aalajangersaasinnaassasoq. Ilageeqarnermi maleruagassanik allanik suliariinnittoqassappat Naalakkersuisut tassaapput oqartussaasut.

Palasit ataatsimiittarnerat pillugu § 10-mi, provsttit nalunaarusiaat pillugit § 11, imm. 2-mi aamma palasit suliassaat pillugit § 13-mi peqatigiiffiup oqaasertaliussassatut siunnersuutai tusaatitut tiguneqarput taamaalillutilu siunnersuummi ilanngunneqarlutik. Kiisalu kapitali 4-p qulequataa allanngortinneqarpoq peqatigiiffiup siunnersuutaa naapertorlugu.

Naalakkersuisut Biskoppip palasimik oqaluffiup atuagarsuinik allattuisussamik qinersisinnaanissaanik peqatigiiffiup siunnersuuteqarnera isumaqatigaat. Naalakkersuisulli § 15 imm. 1-im iqaaseq "toqqaasinnaaneq" "qinersisinnaaneq"-mut taarsiullugu atorneqarpat pissusissamisoornerusutut isigaat.

Naalakkersuisut maanna peqatigiiffiup kiisalu biskoppip tusarniaanermi akissutaasut tunulialtaralugit siunnersuummi § 28-im naammagittaalliorsinnaatitaanermut periarfissatigut aalajangersakkanik ilanngussippu.

Kalaallit Nunaata Biskoppeqarfiani Biskoppi

Tusarniaanermut Kalaallit Nunaata Biskoppeqarfiani Biskoppip akissutaasa Foreningen af danske biskopper-miit oqaatigiumasat amerlanerit assigaat. Oqaatigiumasat assigiikkaangata biskoppimeersut ilanngunneqassanngillat.

Kalaallit Nunaanni ilageeqarnerup aqunneqarnerata aqutsisoqarfimmum ataatsimut katersorneqarnissaata suliniutigineqarnera aallarniutigalugu Biskoppip nuannaarutigaa.

Biskoppip siunnersuutigaa palaseqarfimmil palasip atuagarsuarnik allattuisup § 5-mi ilanngunneqarnissaa.

§ 6-mut atatillugu provsttit, palasit ajoqillu Biskoppip inassuteqaateqareerneratigut atorfinitssinneqarlutilu soraarsinneqartarnerat pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut inatsisikkut tunngavissap ilanngunneqarnissaa Biskoppip siunnersuutigaa.

Siunnersuutip § 7-ian imm. 1-im "Kalaallit Nunaata Biskoppeqarfia" peerneqassasoq Biskoppip siunnersuutigaa.

§ 8-mut atatillugu Danmarkimi kalaallit palasiata aaqqissuussaanermi Biskoppip ataaniilissasoq, qinigassap appaatut Kujataata provstiata ataaniilernissaa Biskoppip siunnersuutigaa. Aammattaaq provsttit provsteqarfiillu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Biskoppi aalajangersaasinnaanngorlugu inatsisikkut tunngavissap § 8-mi ilanngunneqarnissaa Biskoppip siunnersuutigaa.

Aningaasaqaarneq missingersuusiortarnerlu pillugit § 9-ip oqaasertalerneqarnissaa imaattunik: ”Aalajangersakkat Naalakkersuisut aalajangersagaat malillugit Biskoppi suleqatigalugu” Biskoppip siunnersuutigaa.

Palasit ataatsimiittarneri pillugit, tak. § 10, aamma aallarniutaasumik ataatsimiittarnerit pillugit, tak. § 11, Foreningen af danske biskopper siunnersuutaata assinga Biskoppi siunnersuuteqarpoq, taamaattumik Foreningep tusarniaanermut akissuteqaataannut oqaaseqaatigineqartunut innersuussisoqarpoq. Kiisalu § 13-p oqaasertalerneqarnissaanut foreningen af danske biskopper siunnersuuta Biskoppip isumaqatigaa.

§ 15-imut tunngatillugu palasip atuagarsuarnik allattuisup toqqarneqartarnissaa foreningen af danske biskopper-itulli Biskoppip siunnersuutigaa. Ilanngullugu Biskoppip siunnersuutigaa § 15, imm. 2 oqaasertalerneqassasoq imatut:

” Palasip atuagarsuarnik allattuisup akisussaaffigaa palaseqarfimmi allaffisorneq pingaartumillu atuagarsuit allattuiffigineqarnissaat, ilagiinni suliassat aaqqissuunneqarnerat, matumanittaaq naalagiarnarit palasit akornanni agguataarnissaat, piareersimasut piffissalorsornerisa aalajangersarneqarnerat aamma aningaasanik aqutsineq.”.

Ilagiit sinnisaasa peqataasinnaanerat pillugu apeqqummut § 19-imut aamma oqaluffit toqusullu inaat pillugit § 21-imi siunnersummut atatillugu naammagittaalliornissamut periarfissap ilanngunneqarnissaa Biskoppip siunnersuutigaa.

§ 22-mut ”ilagiinni sulinerup siuarsarneqarnissaa ilanngullugu” ilanngunneqassasoq Biskoppip siunnersuutigaa.

Biskoppip siunnersuutigaa § 23, imm. 1, nr. 4 oqaasertalerneqarnera allanngortinneqassasoq, taamaalilluni ilagiinnut ilagiit sinnisaasa suliniutaat assersuutigalugu taaneqassallutik bibelilerineq, meeqlanik inuusuttunillu sammisaqarneq, oqalugiartitsinerit, diakonitut sulineq suliniutillu assingusut aallartinneqarnissaat.

§ 24-mut Biskoppip oqaatigaa ukiuni palasit ataatsimiiffiini ilinniarteqqinnissaminut pisariaqartitsinerat ataatsimiinnerup suliatigut imarisatigut naammassineqartartoq. Ukiuni ataatsimiiffiusuni ajoqit ilinniarteqqinnejnarneri ingerlaqqiffiusillu ilinniartinneqarneri ingerlanneqartassasut Biskoppip siunnersuutigaa.

Biskoppip malugeqquaa suliffeqarfinni maannakkut pisortasut pillugit ikaarsaariarnermi aalajangersagaq ilaanngitsoq.

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1.4-mut tunngatillugu Biskoppip malugeqquaa peqqussutissatut (maanna inatsisissatut siunnersuut) siunnersuut manna Kalaallit Nunaanni ilageeqarnerup siunissaanik isumannaarisussanut Inatsisartut inatsisissaannut, peqqussutissaannut nalunaarutissaannullu aallarniutaasoq.

Naggataatigut Biskoppip sammivai pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunerisassat, tak. oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 4.1, kissaatitullu saqqummiullugu atortussani nassiunneqartuni kontonut taaneqartunut biskoppeqarfik isumaginnilissanersoq erseqqissumik oqaatigineqassasoq. Peqqussutissatut (maanna inatsisissatut siunnersuutip) siunnersuutip kingunerissavaa Biskoppip biskoppeqarfifullu allaffiata annertuunik qujamasuutigineqartunilli immikkut suliassaqalernissaat, tamannalu aningaasatigut allaffissornikkullu nukissanik naammattunik malitseqartinneqartariaqartoq.

Naalakkersuisut Biskoppip § 5-imut tunngatillugu siunnersuutaa akuersaarpaat, tassa imatut oqaasertalerlugu: "Palaseqarfit tamarmik aqunneqassapput palasimit oqaluffiup atuagaanik allattuisartuusumit aqunneqassapput, tak. § 15, imm. 1.".

Ilagiinni sulisunik atorfinititsisarneq soraarsitsisarnerlu pillugit erseqqinnerusunik aalajangersagaliornissamik Biskoppip siunnersuutaa pitsavallaangitsoq Naalakkersuisut isumaqarput. atorfinititsisarneq soraarsitsisarnerlu pillugit maleruagassat peqqussutikkut ullumikkut aalajangersagaapput, Naalakkersuisulli Biskoppisulli isumaqarput taassuma iluarsiivigineqarnissaat tunngavissaqarluartoq atorfinititsisarneq soraarsitsisarnerlu nalunaarutitut ilusilimmik siunissami aalajangersagaliunneqartariaqanngitsut Naalakkersuisut isumaqarput.

Biskoppip innersuussutaa malillugu § 7, imm. 1 Naalakkersuisut iluarsivaat. Naalakkersuisut pissutissaqartingilaat Danmarkimi kalaallit palasiata aaqqissuussaanermi inisisimanerata allanngortinnissaa, tak. siunnersuutip § 8-aa. Maleruagassanik aalajangersaanissamut Biskoppip piginnaatitaanera pillugu Foreningen af danske biskopper tusarniaanermut akissutaanut oqaatigisat innersuussutigineqassapput.

§ 9-imut aamma aalajangersakkanut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartunut taaneqartunut tunngatillugu pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq missingersuusiortarneq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiaat, eqqarsaatigineqanngillat aalajangersakkat ilageeqarnermut immikkut tunngatin-neqartut. Taamaattoq Naalakkersuisut isumaqarput aningaasaqarneq missingersuusiortarnerlu pillugit Biskoppip suleqatigineqartarnissaanik Biskoppip siunnersuutaa Biskoppip akisussaaffiinut oqartussaaffiinullu tunngatillugu naleqquttorujussiisut, taamaattumik Biskoppip tusarniaanermut akissutaa tunuliaqutaralugu ilisimatitsissuteqarnissamut pisussaaffik § 9, imm. 2-mi Naalakkersuisut ilannguppaat.

Biskoppip siunnersuutaan naapertorlugu § 15, imm. 2 Naalakkersuisut iluarsivaat.

*Naalakkersuisut isumaqarput naammagittaalliorinissamut periarfissat
aalajangersakkani ataasiakkaani, assersuutigalugu § 19-imni aamma § 21-imni,
immikuutaarlugit ilanngunneqassangitsut, soorlu tamanna Biskoppimit
taaneqartoq, ilanngunneqartariaqaporli naammagittaalliorsinnaaneq pillugu
immikkut aalajangersakkami.*

*§ 22-mi oqaasertaliineq Naalakkersuisut allanngortissimavaat, taamaalilluni
"ilagiinni sulinerup siuarsarneqarnissaa" peerneqarluni, tak. § 22-mut
oqaaseqaatit.*

*§ 23, imm. 1, nr. 4-p oqaasertalerneqarnera oqaasertaliussassatut Biskoppip
siunnersuutaan naapertorlugu Naalakkersuisut allanngortippaat.*

*§ 24-mut oqaaseqaatit Naalakkersuisut allanngortippaat, taamaalilluni ilagiit
hujskolertarnerisa tunniunneqarneratigut Biskoppip nalilersinnaaniassammagu
ilagiinni kikkut ukiuni ataasiakkaani ilinniarteqqinnejarlutillu ingerlaqqiffiusumik
ilinniartinneqartassanersut.*

*Suliffeqarfinni sulisut pillugit ikaarsaariarnermi aalajangersagaq Naalakkersuisut
ilanngappaat, taamaalillutik inatsisissatut siunnersuummi matumani taaguut
palasinut atuagarsuarnik allattuisunut allanngortinneqarluni.*

*Aningaasaqarneq pillugu Biskoppip oqaatigisaanut tunngatillugu Naalakkersuisut
erseqqissarusuppaat suliassat aningaasallu aamma sulisunut tunngasut imminnut
malittariittariaqartut. Taamaattumik suliassat Biskoppimut tunniunneqaraangata
erseqqissumik tunngavissaassaaq kontot naleqquttit oqartussaaffigineqarnerisa
malinnaanissaat. Taamatut tunniussineq isumaqassaaq kontot pingarnerit
aaqqissuuteqqinnejarlernat pissalluni ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut.
Tamannattaaq ingerlaavartumik tunniussuinissamut periarfissiissaaq.*

Palasi Jens Kristian Kleist

Palasi Jens Kristian Kleist tusarniaanermut telefonikkut akissuteqarpoq,
maluginiaqquillugu § 5-mut oqaaseqaatini kukkusumik Danmark Kalaallit Nunaannut
taarsiulluni allassimassasoq.

Iluarsiisoqarpoq.

Palasi Paneeraq Siegstad Munk

Palasi Paneeraq Siegstad Munk-ip apeqqutigaa peqqussutissatut (maanna
inatsisissatut) siunnersutip atortuulersinnejarlerneranut atatillugu biskoppitut atorfik
inuttassarsiuunneqassanersoq, biskoppimillu taasineq nutaaq ingerlannejarluni.

Palasi Paneeraq Siegstad Munk isumaqarpoq § 4 ersernerluppallaartoq apeqqutigalugulu Ilageeqarnerup iluani Kalaallit Nunaat nammineernerulissanersoq.

§ 6, imm. 3-mut tunngatillugu Palasip Paneeraq Siegstad Munk siunnersuutigaa ilagiit assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnermi peqataatitaqarsinnaaneq Biskoppip allamut suliakkiutigisinnaassagaa, taamaalilluni biskoppi takuniaasarnissaminut piffissaqarnerulissammat.

Palasi Paneeraq Siegstad Munk isumaqarpoq palasit ataatsimiittarnerat, tak. § 10, pingartorujussusoq, tassa taanna palasit anersaartulaarnissaminut periarfissatuarimmassuk. Tamanna pissutigalugu sulisorisat tamarmik peqataasarnissaat pingartorujussuovoq.

Palasip Paneeraq Siegstad Munk ilagiit sinnisaasa provsteqarfikkutaartumik ataatsimiittarnissaat ilalernartippaa, tak. § 12 aammalu § 24 ilinniartitseqqittarnerit ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitsisarnerit pillugit.

Naalakkersuisut malugeqqussavaat inatsisissatut siunnersuut ilageeqarnerup aaqqissuussaaneranut ilusilersugaaneranullu tunngasuummat. Biskoppimik ilagiinnilu sulisunik allanik atorfinitisitsisarnerni siunnersuutikkut allannguisoqanngilaq, taamaattoq tak. § 30-mi palasit atuagarsuarnik allattuisut pillugit. Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu oqaatigisinnaavaat biskoppip atorfinitisinneqarneranut tunngasut Namminersorneq pillugu Ataatsimiittitaliarsuup kalaallinik qallunaanillu ilaasortallip isumaliutissiissutaani immikkut oqaluuserisassatut suliarinikuummagu.

Palasip Paneeraq Siegstad Munch-ip tusarniaanermut akissuteqaateqarnerata nalaani Kalaallit Nunaata namminersulernissaa pillugu inatsisissatut siunnersuut suli akuerineqarsimanngimmat. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut oqaatigissavaat, Inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnermut tunngasoq Kalaallit Nunaata namminersulernaranut ulloq 21. juni 2009-mi pisumut atatillugu atorunnaarsinneqarmat. Tamatuma kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni Ilageeqarneq namminersortunngorneruovoq, tamanna erseqqinnerusumik imm. 1.4.-mi takuuk.

§ 6, imm. 3-mut tunngatillugu Naalakkersuisut isumaqarput ilagiit assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnermi peqataasarmeq Biskoppi salliusussaatitaasoq.

Palasit ataatsimiittarnerannut tunngatillugu, tak. §10, Naalakkersuisut malugeqqussavaat palasit kiffartortut tamarmik aggersarneqartussaanerat.

Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik

Naalakkersuisoqarfip oqaatigaa oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 4-p oqaasertalerneqarnera Biskoppimik atorfinitisitsisarnerup nuunneqarneratigut allaffissorneq aningaasallu pillugit nalornilersitsisinnaasoq.

Naalakkersuisoqarfíup oqaatigisai Naalakkersuisunit akuersaarneqarput nassuaatinilu nalinginnaasuni immikkoortoq 4-mi, kiisalu Kalaallit Nunaata namminersulerneranut atatillugu iluarsineqarlutik.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kisiannili upperisap tunngaviatigut ullumikkut atuuttumut tunngatillugu, taamatullu Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnerup ulluinnarni ingerlanneqaneranut tunngasutigut allannguisoqanngilaq.

Aalajangersakkami Kalaallit Nunaanni Ilagiit tassaasut Kalaallit Nunaanni inuiaqtigiiq oqaluffeqarnerannik ingerlatsisutut aalajangerneqarput, kiisalu Qallunaat Ilageeqarnerata iluanni inisisimasut.

Aalajangersakkut naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaata upperisaqarnikkut ilagiinnut lutherikkuusunut atasuunerat ersarissarneqarpoq, tamannalu DL 2-1-1 –imi aalajangersarneqarpoq, tassa ukununnga tunngatillugu Den hellige Bibelske Skrift, det Apostoliske, Nicēniske og Athanasii Symbol, den Augsburgske Bekendelse og Luthers Lille Katekismus.

Upperisanik nassueruteqarnermut tunngavik palasit ajoqillu upperisanik ilinniarnerannut upperisamillu siammerinerannut pinngitsoorani aallaavigineqassaaq.

Upperisamik nassueruteqarnermut tunngaviup qallunaat Tunngaviusumik Inatsisaanni § 4 aqqutigalugu tunngaviusumik inatsisitut naleqartutut isigineqartariaqarpoq.

§ 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tamatumalu § 1-ikkut naalagaaffiup oqaluffeqarnikkut inatsisinut atatillugu kiisalu Kalaallit Nunaanni Ilagiit kiisalu pisortatigoortumik oqaluffiup akornanni ataqtigipiit. Ilagiit naalagaaffiup tapersersugai qallunaat Tunngaviusumik Inatsisaanni § 4-mi eqqartorneqarpoq.

Piginnaatitaanermut inatsisip atorunnaarneranut atatillugu pissusissamisoortutut isigineqarpoq Qallunaat Ilageeqarnerat kiisalu Kalaallit Nunaanni Ilagiit imminnut attuumassuteqarnerat inatsisissatut siunnersuummi matumani tak. imm. 4-mi nalinginnaasumik oqaaseqaatini ilaatinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Ilagii Namminersorlutik oqartussat ataanni inissisimanerata kinguneranik Namminersorlutik Oqartussat assigiinngitsunut tunngasutigut inatsisaanni § 7, nr. 19-imi inissisimalissaq, taassuma siusinnerusukkut piginnaatitaanermut inatsit atorunnaarsippaa (Inatsit nr. 264, 6 maj. 1993-imeersoq) kiisalu Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 23 imm. 4, tamatuma kingunerisaanik Kalaallit Nunaata inatsisiliorneq, inatsisinik atortitsineq, kiisalu suliassat ilaat pillugit aalajangiisinjaatitaaneq tiguaat, taassuma siornatigut Namminersornerulermermi inatsimmi pisoqqami § 5 tunngavigalugu tiguneqareersut. Matumani oqaluffik pineqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat tigusinerminnut atatillugu aammattaaq Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnerup (Kalaallit Nunaanni Ilagii) tapersorsornissaannik pisussaaffeqarneq ingerlatiinnarpaa, aalajangersakkallu naggataa malillugu, tassa qallunaat Tungaviusumik inatsisaanni § 4. oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugu naalagaaffiup pisussaaffianik allanngortinnagu ingerlateqquillugu, inatsisiliormillu pisinnaatitaaneq Namminersorlutik Oqartusanut ingerlateqquillugu, tamannalu pivoq nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 3.1 tunngavigalugit.

Kalaallit Nunaanni Ilagii taperserneqarnerat tassaavoq taperserneqarnissaanik pisussaaffeqarneq, tassa aningaasatigut taperserneqarnermk allatigulluunniit tapersineq, soorlu assersuutigalugu akeqanngitsumik palassisatut ilinniarnermk neqerooruteqarneq, upperisatigut atuartitsineq nalinginnaasoq, kiisalu ilagii oqaluffimmi inuiaqatigiinnut sullissinerat, soorlu assersuutigalugu kuisinernik katinnernillu suliaqarnerit.

§ 3-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Naalakkersuisut Ilageeqarnermut inissisimanerat pillugu tunngaviusunik pingaartunik arlalinnik allanngortoqarnissaa kingunerissallugu.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut Ilagiinnut tunngasut qullersaallutik akisussaaffigaa, kisianni Ilageeqarnerup qitiusumik aqunneqarnera allaffisorneralu Biskoppimut tunniunneqartut, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1. Tunniussinermut tamatumunnga patsisaasunut tunngatillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3.2 innersuunneqarpoq.

Naalakkersuisut qullersaallutik akisussaanerat tunngassaaq inatsisiliormut inatsisillu nassuiarnerannut kiisalu Inatsisartut aningaasanut inatsisaannut tunngatillugu Ilageeqarnermut aningaasat pingaarnertut agguattarnerat. Inatsisiliormut tunngatillugu aalajangersakkap aalajangerpaattaaq Biskoppi isumaqatiginireerlugu inatsisiliorneq suliarineqartassasoq. Tamanna aalajangersagaavoq tunngaviusooq ulluinnarnilu naapertuuttoq. Tunngaviusup tungaatigut Biskoppi qulakkeerutaassaaq inatsisiliorneq Ilageeqarnermut pisariaqarlunilu naapertuuttusoq. Ulluinnarni ingerlatsinermut tunngatillugu

Biskoppi ilaageeqarnerup iluani immikkut ilisimasaliuvoq tamatumunnga inatsisiliornermi takussaasussanik.

Naalakkersuisut nakkutiliinissamut pisussaaffiat aammattaaq 2008-mut Missingersuusiornissamut ileqqoreqqusami immikkoortoq 1.4-mi ersippoq.

Imm. 2

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq ukuninnga allannguiteqarluni. Siullertut immikkut ilisimasalinnik ataatsimiitaliornermut oqartussaaneq ulluinnarni inatsisit atortinneqartarnerat naapertorlugu Ilageeqarnermut Naalakkersuisumiit Naalakkersuisunut nuussaaq. Taava ataatsimiitaliat immikkut ilisimasallit pilersinnejassapput Biskoppi isumaqatiginiareerlugu, tamannalu pilersinnejarpooq Biskoppi peqataalersikkumallugu.

Oqaatigineqassaaq aalajangersakkap aalajanginngimmagu immikkut ilisimasalinnik ataatsimiitaliornermut suliniut Naalakkersuisuneersuussanersut Biskoppimeersuussanersorluunniit, taamaammallu marluk taakkua isumaqatiigiinniarnerit aallartinnissaannut periarfissaqarput.

Ataatsimiitaliat immikkut ilisimasallit pilersinnejarsinnaapput sammisassat immikkut ittut samminissaannut, inatsisiliornissanut il.il. Tassalu suliassamut ataatsimiitaliap suliassaanut tunngatillugu immikkut paasisimasaqassuseq allanngorarsinnaavoq. Tassalu ataatsimiitaliaqarsinnaavoq Naalakkersuisoqarfii, Biskoppip, Ilagiinni atorfillit soqutigisallillu palasit peqatigiiffiata imaluunniit suleqatit avataaneersut allat, soorlu Ilisimatusarfik, sinnisaannik inuttalinnik.

§ 4-mut

Aalajangersagaq maannakkut peqqusummi § 33-mik ingerlatitseqqinneruvoq, imm. 2-mut allannguitissamik ilalerlugu, tassa naalagiartitsinernut, ritualinut, tussiutinut kiisalu tussiutit tapiinut allannguitissat Biskoppip innersuutai tunngavigalugit ingerlannejassapput.

Imm. 1

Imm. 1-ip imaraa Naalakkersuisut pisinnaatitaanerat - biskoppip isumaqatigiissuteqarfingereerneratigut - naalagiarnissat oqaluffimmilu ingerlatassat pillugit aalajangersagaliornissamut. Aalajangersagaq taanna naapertorlugu soorlu kuisitsinerit apersortinnerillu pillugit aalajangersagaliortoqarsinnaavoq.

Imm. 2

Imm. 2 manna tikillugu periutsinut atorneqartunut naleqqiullugu nutaamik pilersitsineruvoq. Aalajangerneqarpooq Naalakkersuisut naalagiartitsinermut, ritualinut, tussiutinut tussiutillu tapiinut akuerisaanernut maleruagassat

aalajangersartassavaat Biskoppip innersuuteqarnera tunngavigalugu. Kiisalu aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq Biskoppi kisimi naalagiartitsinernut, ritualinut, tussiutinut tussiutillu tapiinut tunngatillugu akuerisaanissaannut Naalakkersuisunut innersuuteqarsinnaasoq.

Siusinnerusukkut matuma siuliani pineqartunik akuersissuteqartarneq kunngeqarfiup aalajangersagaatigut ingerlanneqartarpoq. Kalaallit Nunaanni pisortat qallunaat naalagaaffiannik pisussaaffiliinernik kinguneqartussanik akisussaaffinnut maleruagassanik Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaanni § 5 tunngavigalugu tiguneqarsimasunut aalajangersaanissamut pisinnaatitaanngillat.

Danmark-imi maleruagassanik aalajangersaanerit kunngeqarfiup aalajangersagaasigut ingerlanneqartut inatsisitigut sulinikkut pissusitoqqat tunngavigalugit ingerlanneqartarput, pissusitoqqanillu taakkuningga atuiunnaarneq Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnerup aaqqissugaanikkut Qallunaat Ilageeqarnerannut attuumassuteqarnermi kinguneqartussaanngilaq.

Aalajangersagaq manna aqqutigalugu Naalakkersuisut nalunaarutinik suliaqarsinnaapput, tassa manna tikillugu Qallunaat Oqaluffeqarnermut ministeriaqarfiata peqqussutitigut pilersittagai aqqutigalugit ingerlanneqartaraluarput. Siunissami kalaallit kulturiannut naleqqussakkanik nalunaarusiortalernissaq periarfissaalissaq, tamannalu ingerlaannassaq ataatsimoorluni upperisamut nassuerutiginninnermut atuuttoq aallaavigalugu ingerlanneqartuartillugu.

§ 5-mut

Aalajangersagaq peqqussutip atuuttup § 3-anik ingerlatitseqqinneruvoq. Peqqussummut maanna atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaamik imm. 2-mik ilaneqarpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq, palaseqarfiiit tamarmik palasimit oqaluffiup atuagarsuinut allattaasumit aqunneqassasut.

Imm. 1

Palaseqarfiiit agguarerat nalunaarutikkut aalajangerneqassaaq. Pisinnaatitsilluni aalajangersagaq Palaseqarfiiit agguataarineri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi, 9. januar 2009-imeersumi atorneqarpoq.

Imm.2

Aalajangersagaq nutaajuvoq, Kalaallit Nunaannilu Ilageeqarnerup aaqqissugaanerata ilusilerneqarneranik erseqqissaalluni. Oqaluffiup atuagarsuinik allattumik palasimit palaseqarfiiup aqunneqarnera matumani ilaatinneqarpoq.

Imm. 3

Aalajangersagaq maannakkut peqqusummut sanilliullugu nutaajuvoq, kisiannili allaffissornikkut periaatsimut sanilliullugu allannguutinik imaqrani.

Oqaatigineqassaaq inuit Kalaallit Nunaannut atasut nammimeq piumassuserinngisaminnik Danmarkimiittut ilagiittut tarnikkullu tuppallersarneqarnikkut isumagineqarnissaannut neqerooruteqarmat. Tamakkua tassaasinnaapput Danmarkimi parnaarussassanngorlugin pillagaasut, imaluunniit Rigshospitalimi assigisaanniluunniit suliartissallutik Danmarkimiikkallartut.

Allafissornikkut ileqquuovoq suliamut tassunga Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni aningaasaliissutinik aalajangiisarneq aammalu suliap taassuma isumaginissaanut palasimik Danmarkimiittumik atorfinititsitaqarneq. Tassunga nangissutitut taaneqassaaq palasi Danmarkimi najugalik aamma inunnut nammimeq piumassutsiminnik Danmarkimiittunut ilagiit suliassaannik isumaginnissinnaammat, tamanna perarfissaqarfingeqartillugu.

Allafissornikkut periaaseq inatsisisatut siunnersummut ilanngutaavoq, tassami Namminersorlutik Oqartussat ilagiinnik sullissinerat Kalaallit Nunaanni palaseqarfiiinnarni pineq ajormat, aammali inunnut nammimeq piumassuserinngisaminnik Danmarkimiittunut atuummat.

§ 6-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Biskoppip Ilagiit iluanni oqartussaaneranut sunniuteqarneranullu tunngatillugu allanngummik tunngaviusumik pingaarutilimmik kinguneqarluni.

Maannakkut peqqusummi aalajangerneqarpoq provst, palasit ajoqillu nakkutigineqarnerat Biskoppip isumagisarigaa, tak. § 4, imm. 1, aamma Biskoppi ilagiinnut tunngasunut oqaaseqarsinnaatitaasoq, tak. § 1, imm. 2.

Aalajangersakkap matuma aalajangerpaa Ilageeqarnerup qitiusumik aqunneqarnera allaffissorneralu isumagisarisagaa aammalu provst, palasit, ajoqit ilagiillu sinnisaat biskoppeqarfimmiittut nakkutiginerat isumagissallugu. Aalajangersagaq ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaanni ilageeqarnikkut ingerlatsivimmik pilersitsivoq, tak. imm. 3.2 nalinginnaasumik oqaaseqaatini.

Oqaasertaq "Ilageeqarnerup qitiusumik aqunneqarnera allaffissorneralu" maannakkut peqqusummi § 1, imm. 1-imut ingerlatitseqqinneruovoq tessani qitiusumik aqutsineq allaffissornerlu Naalakkersuisunit isumagineqarluni. Tassalu aalajangersagaq manna akisussaanerup oqartussaanerullu Naalakkersuisuniit Biskoppimut nuunnissaanut sakkussaavoq. Aalajangersakkap kingunerissavaa ilageeqarnerup Biskoppimit aqunneqarnerulernissaa, akerlianilli Naalakkersuisut akisussaaffik pingarnerusoq Naalakkersuisoqarfitsigullu suliassat pingarnerusut kisiisa isumagilissallugit, tak. § 3, imm. 1-imut oqaaseqaatit.

Provstít, palasit ajoqit, ilagiillu sinnisaasa nakkutigineqarnerannik, ilagiittut nakkutiginninneq ilanngullugu, Biskoppip isumaginninna annertusineqarluni peqqussummut atatillugu ilanngupput. Inatsisissatut siunnersummut matumunnga atatillugu ilagiit sinnisaat Biskoppip akisussaaffiisa ataani inissinneqarput, tassa ilagiit sinnisaat ilageeqarnermut atatillugu oqariartuummik siammarterinermi, oqaluffit ingerlanneqarneranni kiisalu ilageeqarnikkut ineriertortitsinermi pingaarutilimmik inisisimammata.

Biskoppip palasinik ilagiittut nakkutiginninnermini nakkutigissavaa inuianni ilagiit nalunaarutitigut tunngaviisa, naalagiarnermut aaqqissuussinerit ritualillu ataaqqineqarnissaat. Biskoppip qangaaniilli suliassaanut ilaavortaaq ukiut tamaasa biskoppeqarfimmi oqaluffit sapinngisamik amerlanerpaat pulaartassagai (visitats).

Ulluinnarni Biskoppip nakkutilliinini ingerlattarpaa palasit oqaloqatigalugit, siunnersorlugit immikkullu aaqqiagiinngiffiusuni palasit ataasiakkaat immaqa ajoqersorlugit. Oqariartaaseq "palasit palasiat" Biskoppip suliaanut atatillugu atorneqarajuttarpoq, tassanilu aamma ilaalluni palasinik tarnikkut tuppallersaasarneq.

Peqqussummi maanna atuuttumi § 1, imm. 2-mi Biskoppip suliani ilagiinnut tunngasuni oqaaseqarsinnaatitaanera inatsisissatut siunnersummi matumani ingerlateqqinnejanngilaq, tassami inatsisissatut siunnersuutip kingunerissammagu Biskoppip aalajangiisinnaalernera taamalu oqaaseqarsinnaatitaanerup ingerlateqqinnea.

Imm. 2.

Aalajangersagaq peqqussummi maanna atuuttumi § 4, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerneqarporlu biskoppip atorfianut atasumik biskoppip allaffia pilersinneqassasoq. Biskoppip allaffia pilersinneqareerpoq allaffisornermut ilageeqarnermullu Biskoppimut ikuutaalluni.

Biskoppip allaffia inatsisissatut siunnersummi matumani annerusumik aqunneqanngilaq.

Imm. 3

Aalajangersagaq peqqussummi maanna atuuttumi § 34-mik nutarterineruvoq, tassani aalajangerneqarniarmat nunat assigiinngitsut akornanni ilagiit suleqatigiinnerannut peqataanermut Naalakkersuisut aalajangersagaliorsinnaasut. Aalajangersakkap matuma aalajangersarpaa Biskoppi nunat assigiinngitsut akornanni ilagiit suleqatigiinnerannut Biskoppi Ilageeqarnermut sinniisuussasoq, aammalu Naalakkersuisut tamanna pillugu aalajangersagaliorsinnaasut. Nunat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnermut peqataanermut aalajangersagaliorsinnaaneq maannamut atorneqarsimmanngilaq.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 5-imik ingerlatitseqqinneruvoq. § 5, imm. 1-imi Kalaallit Nunaata biskoppeqarfiani biskoppimik qinersinermi qinersisinnaasut aalajangerneqarlutik, aammalu § 5, imm. 2-mi aalajangerneqarluni Naalakkersuisut qinersinerup ingerlannissaa pillugu aalajangersagaliussasut.

Imm. 1

Imm. 1-imi aalajangiunneqarpoq taasisinnaatitaasut tassaasut ilagiit sinnisaat palasillu kiffartortut. Tamatumunnga tunngatillugu taaneqarpoq palasiugallartut palasillu sulinngiffeqartut palasinut kiffartortunut ilaasut.

Imm. 2

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq Naalakkersuisut qinersinerup ingerlannissaa aalajangersassagaat. Pisinnaatitsilluni aalajangersagaq Biskoppimik qinersineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5-imi, 16. februar 1995-imeersumi atorneqarpoq.

§ 8-imut

Imm. 1

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 6, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerneqarlunilu Biskoppi provstinit pingasunit ikiorneqassasoq Avannaani, Qeqqani Tunumilu kiisalu Kujataani provstiusunit. Maannakkut peqqussummi provstip ataatsip Qeqqa, Thule Tunulu suliffigai. Tamanna aalajangersakkami matumanii allanngortinneqarpoq taamaalilluni Thule Avannaata provstianut atalerluni.

Thule-p allaffissornikkut Qeqqanit Tunumiillu Avannaanut nuunneranut pissutaavoq ilagiinnik nakkutiliilluni angalaniarnerup ajornakusoortarneri taamatullu assersuutigalugu naalagiartitsinerit, apersortitsinerit kuisitsinerillu ingerlanniartarneri.

Imm. 2

Aalajangersakkami peqqussummi atuuttumi § 6, imm. 2 ingerlateqqinneqarpoq tassani aalajangigaalluni Qeqqanit Tunumullu provsti tassaassasoq domprovsti biskoppillu taartigallartagassaa.

Imm. 3

Aalajangersagaq maannakkut peqqussummut atuuttumut sanilliullugu nutaajuvoq, kisianni Danmarkimi ilagiinnik sullissinermut tunngatillugu allaffissornikkut periaatsimik ingerlatitseqqinnerulluni, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 5, imm. 3. Aalajangerneqarpoq § 5, imm. 3 naapertorlugu palasi nammineq piumassuserinngisaminnik Danmarkimiittunik sullissisoq aaqqissugaanikkut

Qeqqani Tunumilu provstip ataani inissisimasoq. Ilaatigut tamanna suliatigut ikioqatigiinnermut pingaaruteqarpoq.

Imm. 4

Aalajangersakkap immikkoortua siulleq peqqussummi maanna atuuttumi § 11-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Immikkoortuata aappaa nutaajuvoq, ilanngunneqarlunilu provstit allaffiisa pingarnerusutigut suliassat erseqqissarumallugit.

Aalajangiunneqarpoq provsteqarfinni tamani provsteqarfius allaffianik pilersitsisoqassasoq allaffissornikkut suliassat isumagineranni provstimut ikiortaasussamik.

§ 9-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 21-mik ingerlatitseqqinneruvoq allannguutilugu provsteqarfinni ataatsimiitaliaarummat provsteqarfius ingerlataanut ukiumoortumik missingersuusiortartumik imaluunniit aningaasanut akisussaasuunngitsumik, provstimmi tigummagit.

Tamatuma kinguneraa tunngaviusumik allannguuteqarneq, tassami peqqussut atuuttoq naapertorlugu provsteqarfikkaarlugu missingersuutai peqqussut maanna atuuttoq naapertorlugu provsteqarfinni ataatsimiitaliani ilaasortanit inunnit qinigaasunit suliarineqarlillu aalajangerneqartarmata. Inatsisisstatut siunnersuut atorlugu suliarinninneq aalajangiinerlu provstimut nuussapput, tamatumuuna aningaasanut akisussaaneq ilagiit sinnisaannut inunnit qinigaasunut aamma maannakkut provsteqarfinni ataatsimiitaliani ilaasortanit inunnit qinigaasunit ungasinnerulissalluni. Aalajangersakkamili aalajangiusimeqarpoq ilagiit sinnisaasa inassuteqarsinnaanerat tamatumuunakkut ilagiit sinnisaat inunnit qinigaasut provsteqarfius ingerlataanut missingersuutit suliarineqarnerannut suli annertuumik sunniuteqassallutik.

Provsteqarfimmut aningaasaliussat Naalakkersuisunit aalajangerneqartarput, kontomilu pingarnermi 40.97.03.-imi ersillutik.

Provsteqarfifit ataatsimiitaliaasa atorunnaarsinnerannut tamatumalu tunuliaqutaanut tunngatillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3.3 innersunneqarpoq.

Imm. 2

Aalajangersagaq nutaajuvoq Biskoppillu tusarniaanermut akissuteqaataata suliarineqareerneratigut ilanngunneqarluni, tak. oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 8.

Aalajangersakkap nassataraa provsteqarfinni ingerlatsinermut ukiumoortumik missingersuusianik provstid Biskoppimut ilisimatitsissutitut nassiussinissaminut

pisussaaffeqarnerat. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq ilagiinni ingerlatsinermi sinaakkutissanik Biskoppip ilisimasaqarnissaata qularnaarneqarnissaa siunertaralugu. Tamanna Biskoppip nakkutilliinissamut pisussaaffiinut suliassaanullu allanut tunngatillugu annertuumik pingaaruteqarpoq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 7-imik ingerlatitseqqinneruvoq taanna naapertorlugu palasit ataatsimeersuarnerannut ilaallutik suliatigut pikkorissarneq aamma ilagiinnut tunngasut allat pillugit isumasioqatigiinneq.

Imm. 1

Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq palasit ataatsimiinnissaannut Biskoppi aggersaasussaasoq aammalu palasit ataatsimiinneranni palasit kiffartortut tamarmik peqataasussaasut.

Ileqquuvoq palasit ukiuni kisitsisaa avinneqarsinnaasuni ataatsimiittarnerat.

Imm. 2

Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq palasit ataatsimiinnerannut najuuttussaatitaaneq atuuttoq. Tamanna nutaaliorneruvoq pissutaavorlu palasit ataatsimiinnerat ilaammat palasit kiffartortut tamarmik ataatsimiinnissaannut periarfissat ikittuinnaat ilagimmassuk, taamaalilluni Kalaallit Nunaannit palasit tamaasa ataatsimoortillugit Biskoppimit ilitsorsorneqarlutillu siunnersorneqarsinnaammata.

Imm. 3

Aalajangersakkami erseqqissumik aalajangersarneqarpoq palasit ataatsimeersuarneranni qanorpiaq pisoqartarnersoq taamaattumillu taaneqarlutik palasit ilinniarteqqittarnerat, sulanut tunngasutigut pikkorissarneq aamma misilittakkanik paarlanteqatigiinneq aammalu allaffissornikkut ilagiittullu suliassat aaqqinneqartarnerat pillugu ilisimatitsineq.

Ulluinnarnut tunngatillugu Naalakkersuisut allaffissornermut tunngasunut ullunik marlunnik tunineqarput, tassani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornermut tunngasunik saqqummiussissalluni. Nalinerneqarpoq siunissami pisariaqassanngitsoq naalakkersuisoqarfip allaffissornermut tunngasunik suliaqartarnissaa. Naapertuuttuusinnaavorli inatsisinut nutaanut assigisaannullu tunngatillugu paasissutissanut atatillugu Naalakkersuisoqarfik peqataasarpat.

Aalajangersakkami matumani palasit ilinniarteqqittarnerat ilaavoq, tamatuma kingunerissallugu palasit ilinniarteqqittarnerat tunngaviusumik ersarississammat.

Aalajangersagaq aamma § 24-imut atatillugu isigineqassaaq, tassani takuneqarsinnaalluni palasit ilinniarteqqittarnerannut Biskoppi akisussaasoq.

Imm. 4

Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq palasit ataatsimiinnerat aalajangiinissanut piginnaatitaaffiunngitsoq.

§ 11-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq maannakkut peqqussummi § 8-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerlugulu Biskoppi provstilla ukiumut ataasiarlutik ilisimateqatigiillutik ataatsimiittassasut, tassani Biskoppip ilaatigut nunatsinni nunanilu allani suliani oqaluttuarisassallugit. Ataatsimiinnermi aamma Biskoppip suliani allat oqaluttuarisassavai, aammalu provsttit provsteqarfimminniit oqaluttuartassallutik.

Ataatsimiinnermi ilagiinniit legaatit agguaanneqartassapput.

Imm. 2

Aalajangersagaq peqqussummut maannakkut atuuttumut naleqqiullugu nutaaliorneruvoq nassataraalu ataatsimiinnermut atatillugu provsteqarfint ukiup ingerlasimanera pillugu nalunaarusiamik provsttit saqqummiussisarnissaat, tak. imm. 1. Aalajangersagaq ilangunneqarpoq ataatsimut pitsaassusissaa qulakkeerumallugu, aamma qularnaarumallugu biskoppeqarfiup provsteqarfiini pingasuni ukiup ingerlanerani qanoq pisoqarsimaneranik biskoppip ilisimatinneqartarnissaa.

§ 12-mut

Imm. 1 aamma 2

Aalajangersagaq ilagiit sinnisaasa nuna tamakkerlugu ataatsimiittarneri pilligit maannakkut peqqussutaasumi § 9-mut sanilliullugu allannguutinik annertuunik imaqarpoq.

Salliutillugu nuna tamakkerlugu ataatsimeeriaaseq peerneqarpoq ilaatigut provsttit inassuteqarneratigut, tassani nuna tamakkerlugu ataatsimiinneq oqartussaanani aalajangiisinnasoq, taamaallaalli apeqquit ilagiinnut soqutiginaatillit suusulluunniit oqallisigisinnallugit.

Taarsiullugu atulersinneqarput provsteqarfikkaartumik nutaanik pilersitsiniarluni ataatsimiittarnerit tassani siunertaalluni ilaagiit sinnisaasa suliamut qinigaaffiannut piareersarnerat ilitsorsornerallu. Tamatuma kinguneraa ilagiit sinnisaasa inatsimmut

atuumut tunngatillugu pisinnaatitaaffii pisussaatitaaffiilu pillugit ilinniartinneqarnerat.

Siunnersuutip aammattaaq nassataraa Inatsisartut peqqussutaani maanna atuumuti § 9, imm. 1-ip allanngornera, tassani allaqqavoq palaseqarfinttamani palaseqarfipup pisortaqarfittut siulersuisua ataatsimiinnernut ilaassasoq. Tamanna inatsisisatut siunnersummi nutaami ilaatinneqanngilaq. Taassumunnga taarsiullugu ilagiit sinnisaanni immikkoortuni tamani aallartitaannik marlunnik peqataasoqartassaaq. Allannguinermut pissutaavoq kissaatigineqarmat aallarnisaalluni ataatsimiinnernit paasissutissat immikkoortuni ataasiakkaaniiginnarnissaat, assersuutigalugu nuuttoqarnerani imaluunniit toqusoqarnerani.

Oqaatigineqassaaq nuna tamakkerlugu ataatsimiittarnermiit provsteqarfikkaartumik nutaanik pilersitsiniarluni ataatsimiinnermut nuunnermi ataatsimiigiaqqusinermut akisussaaneq Biskoppimiit provstinut nuunneqarmat. Tamatuma nangissutaatut aalajangersakkami ilaavoq nutaanik pilersitsiniarluni ataatsimiinnerni tamani Biskoppip peqataasinnaanera.

Imm. 3

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassatalugulu ataatsimiinnerup qanoq ingerlanneqarnissaat qanorlu imaqqarnissaat provstir Biskoppimik isumaqatigiissuteqarfingisassagaat. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq ilagiit sinnisaasa nuna tamakkerlugu kiffartuussinissaminut assigiimmik ilitsorsorneqarsinnaanissaas qularnaarneqarnissaas siunertalarugu.

§ 13-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq tunngaviullunilu maannakkut peqqussutaasoq palasit ajoqillu suliassaallu pillugit aalajangersagaqanngimmat, eqaassanngikkaanni peqqussummi atuumuti § 32 palasit ajoqillu arlaannut pituttorsimannginnerannut tunngasoq. Palasit ajoqillu suliassaat pisussaaffiilu pillugit aalajangersagaliortoqarnissaas pisariaqarsorineqarpoq.

Assigiinngitsorpassuit isumaliutigereerlugit oqaasertaliineq manna Naalakkersuisut toqqarsimavaat, taanna pingaartumik tjenestemandit pillugit inatsimmit isumassarsiaavoq.

Tassunga nangissutit oqaatigineqassaaq palasit eqqarsaatigalugit palasitut neriorsuisoqartitsisartoq.

§ 14-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuumuti § 32-mik ingerlatitseqqinneruovoq, allannguutilgalugu provsti immikkut taaguutit ilaatinneqanngimmat, tassami provsti sulinermini palasitulli pisussaaffeqarpoq.

Aalajangersakkap qulakkeerpaq ilagiit sinnisaasa allassimaffik aalajangersimasoq peqqussutigisinnaanngikkaat imaluunniit tarnikkut tuppallersaanissap suliarinera. Tamatumunnga tunngatillugu palasi ajoqilu pituttorsimannngillat.

Taamaattoq oqaatigineqassaaq palasi ajoqilu Biskoppip ilagiittut nakkutilliinerata ataaniimmata, tak. § 6, imm. 1.

§ 15-imut

Imm. 1

Maannakkut peqqussummi palaseqarfimmi pisortaasoq taaneqarpoq, kisianni nassuiarnagu kinaanersoq imaluunniit suliassanik sunik isumagisaqarnersoq. Aalajangersakkami matumani siunertaanngilaq suliffeqarfimmi pisortaasup qanoq ittuunerata allanngortinnissaa ulluinnarnili periutsip nalunaarsornissaa, tassalu palasi atuagarsuarnik allattuisoq taaguutaalermaat.

Soorlu erseqqissarneqarpoq palasi atuagarsuarnik allattuisoq palaseqarfimmi palasinut sinnisuusoq, palaseqarfimmi palasit arlaqarsimappata. Palasi atuagarsuarnik allattuisoq palasinit palaseqarfimmi sulisunit taakkualu akornanni Biskoppimit toqqrneqartarpoq. Ulluinnarni ileqqungaatsiarpoq palasip sivisunerpaamik atorfearqeramasup atuagarsuarnik allattuisutut toqqrneqartarnera, tamannali Biskoppimit aalajangerneqartarpoq.

§ 15, imm. 1 oqaaseqatigiit aappaat nutaajuvoq tassuunalu Biskoppi palasimik oqaluffiup atuagarsuinik allattuisussamik ukiunik sisamanik sivikinnerusumik sulisussamik toqqaasinnaanngortitaavoq. Biskoppip palasimik oqaluffiup atuagarsuinik allattuisussamik toqqaasinnaatitaanera ulluinnarni ingerlatsinermut tunngatillugu inatsisit tunngavigalugit suliamilllu ilisimannittuunermik aallaaveqassapput.

Imm. 2 aamma 3

Palasip atuagarsuarnik allattuisup akisussaaffigai oqaluffimmi inunngortuniit toqusunut allattuiffiit isumagineqarnerat kiisalu palaseqarfimmi allaffissornikkut suliassat, soorlu oqaluffimmi suliat aaqqissornerat, tamatumani ilanngullugu naalagiartitsinerit palasit akornanni agguernerat, pigaartuunermut skemat aalajangersarnerat, aningaasanik aqtsineq il.il.

Imm. 4.

Imm. 4 manna tikillugu ilageeqarnerup tungaatigut periusiusartut aalajangersakkallu eqqarsaatigalugit nutaaliornruvoq. Matumani aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut tassaasut palaseqarfiiit, biskoppimik isumaqatigiinniarneq tunngavigalugu aalajangersaasartut. Aalajangersagaq tunngavigalugu Naalakkersuisut oqaluffiit atuagarsuinik allattuinermut tunngatillugu aalajangersagaliornissamut pisinnaatitaaffilerneqarput. Tamanna ulloq manna

tikillugu naleqqussarneqarnikuunngilaq, taamaattumillu pisarneq malillugu tamatumunnga ilanngunneqarluni. Naalakkersuisut pisinnaatitaaffik pineqartoq atorlugu aalajangersaappata, soorlu assersuutigalugu oqaluffiup atuagarsuinik allattuinernut tunngasutigut, taamaaliornikkut palasit oqaluffiit atuagarsuinik allattuisuusut sulineranni sinaakkutissat erseqqissut pilersinne-qassapput.

Kapitali 5-mut

Peqqussummi maanna atuuttumi § 28, imm. 1 aamma 3, siunnersuutip kapitali 5-ianilagiit sinnisaannut tunngasumi ingerlateqqinnejanganngillat. Ilaatinnejangannginnerannut pissutaavoq peqqussummi maanna atuuttumi § 28, imm. 1 aamma 3, siunnersuummi § 23, imm. 4-mi ersimmata.

§ 16-imut

Imm. 1

Aalajangersagaq peqqussummi ullumikkut atuuttumi § 23 imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq, tassuunalu ilagiit sinnisaattut qinikkat, sumiiffimmi ajoqi imaluunniit ajoqit kiisalu palasitut kiffartortoq imaluunniit kiffartortut tassaassasut sumiiffimmi ilagiit sinnisaattut inisisimasut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2

Imm. 1-ip nangissutaatut aalajangersakkami aalajangerneqarpoq ilagiit sinnisaattut qinikkat amerlassusaat tamatigut najukkami palasitut sulisunit amerlanerussasut. Sumiiffit ilaanni palasit ajoqillu ilagiit sinnisaattut qinikanit amerlanerulissagaluarpata sumiiffimmi ajoqi kingulliulluni atorfinittoq ilagiit sinnisaannut ilaasortaanermittunuassaaq. Ajoqili najugaqarfimmini suliffimminilu ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerini taasisinnaanatik peqataasinnaapput.

Imm. 3

Imm. 1-ip nangissutaatut aalajangersakkami aalajangerneqarpoq palasi palaseqarfimmi tamarmi ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerini peqataasinnaatitaasoq, taamaallaalli palasi nammineq najugaqarfimmini taasisinnaatitaalluni.

Imm. 4

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 23, imm. 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissarlugulu provsti ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerini provsteqarfimmi tamarmi taasisinnaanani peqataasinnaasoq.

Imm. 5

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 23, imm. 5-imik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissarlugulu Biskoppi biskoppeqarfimmi tamarmi ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerini taasisinnaanani peqataasinnaasoq.

§ 17-imut

Imm. 1

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq pineqarlunilu nutaamik qinersereernerup kingornatigut ilagiit sinnisaasa inissinneqartarnerat. Qinersineqareernerup kinguninngua palaseqarfius atuagarsuarnik allattuisuata najukkamiluunniit ajoqip isumagissavaa ilagiit sinnisaasa siulittaasumik, siulittaasup tullianik allatsimillu qinersinissaat. Inuit taakkua pingasut ukiumut ataatsimut qinigaasassapput. Aalajangersakkap imaraattaaq palaseqarfimmi palasip atuagarsuarnik allattuisup pisussaatitaanera provstimut biskoppimullu nalunaarutigissallugit siulittaasoq, siulittaasup tullia allatsilu kiisalu ilagiit sinnisaanni ilaasortat sinneri kingoraartissaallu.

Malugeqquneqarpoq aalajangersakkami matumani, Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi § 24, imm. 1-imi oqaasertaasut tamakkerlugit ingerlateqqinnejanngimmata, taanna malillugu Naalakkersuisut ilagiit sinnisaannut ilaasortat nalunaarsorsimaffiannik nassinneqartartussaagaluarlutik. Tamatumunnga pissutaavoq aalajangiunneqarmat Naalakkersuisut akisussaaffigisimasaasa annertuut, taakkununnga ilaallutik sulianik ingerlatsineq, ilagiinni ilinniartitaanernik aaqqissuussineq, provsttinut, palasinut ilagiinnullu nalinginnaasumik attaveqarneq, Biskoppimut nuunneqarnissaat, tak. immikkoortoq 1.2-mut nalinginnaasumik oqaaseqaatit.

Imm. 2

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerneqarluni ilagiit sinnisaat pisussaatitaasut minnerpaamik ukiumut marloriarlutik ataatsimiittassasut aammalu minnerpaamik ilaasortap ataatsip piumasarippagu.

Imm. 3

Aalajangersakkami oqaaseqatigiinni siulleq nutaajuvoq, tassanilu ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerini taasinernut tunngatillugu nalinginnaasumik taasinerit amerlanerussuteqartut aalajangiisuunerat aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaat aamma pingajuat peqqussummi atuuttumi § 24, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissarlugulu ilagiit sinnisaat aalajangiisinjaassuseqartut minnerpaamik ilaasortat affai najuuppata. Taasinerit naligiippata siulittaasup taasinera aalajangiisuussaaq.

Imm. 4

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24, imm. 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissarlugulu ilagiit sinnisaasa suleriaasertik namminneq aalajangissagaat.

§ 18-imut

Aalajangersagaq peqqussutip maanna atuuupp § 25-anik ingerlatitseqqinneruvoq, imm. 4-mi allannguutigalugu provsteqarfimmi ataatsimiitaliat - atorunnaarnerat pissutigalugu - provsttimik taarserneqarnerat.

Imm. 1

Aalajangersakkami pineqarpoq ilagiit sinnisaasa ataatsimiinnerisa allattaavinnut allattorneqartarnissaat.

Imm. 2

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq allattaaviup imarissagai ataatsimiinnerup qanga sumilu pinera, kikkut ataatsimiinnermut peqataanersut, apeqqutit suut oqallisigineqarnersut aamma qanoq aalajangiisoqarnersoq.

Imm. 3

Aalajangersakkap erseqqissarpaa ilaasortap isummani allaanerusoq allattaavinnut allatsissinnaagaa.

Imm. 4

Aalajangersakkap erseqqissarpaa, allattaaviit siulittaasumit atsiorneqassasut ataatsimiinnerullu tulliani saqqummiunneqarlutik, aamma allattaaviit assilinerat provstimut ilisimatitsissutitut nassiunneqassasoq.

§ 19-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 26-mut sanilliullugu allannguuteqanngilaq pineqarlunilu suliamik soqutigisaqarneq pissutigalugu peqataasinnaanermut tunngasut.

Imm. 1

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, ilaasortat suliamik soqutigisaqartuunertik pissutigalugu suliap oqallisiginerani taassisutigineranilu peqataasinnaassuseqarnerat ilagiit sinnisaasa tamatigut aalajangiiffigisassagaat.

Imm. 2

Aalajangersakkami imm. 2-mi ilagiit sinnisaannut ilaasortaq pisussaatinneqarpoq ilagiit sinnisaat ilisimatissagai ilaasortap aalajangeeqataasinnaaneranut nalornisoornartoqarpat.

Aalajangersagaq manna nunaqqatigiinni ikittuni ulluinnarni ingerlatsinermi annertuumik pingaaruteqarsinnaavoq, soorlu nioqquqtsianik atortussanillu pisinermut aalajangiinermi, ikiortinik eqqiaasunillu atorfinititsinermi, qaqgu naalagiarnissap, apersortitsinissap ilagiinnilu suliat allat il.il. aalajangerneqarneranni.

§ 20-imut

Imm. 1

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 22-mik ingerlatitseqqinneruvoq, allannguutigaluguli maannatut provsteqarfifit ataatsimiititaliaasa provsteqarfimmi oqaluffit illutaasa toqusullu inaasa nakkutiginerat isumagisariunnaarmassuk, kisianni ilagiinnut sinniisut tassaalerlutik palaseqarfimmi oqaluffit illutaannik toqusullu inaannik isumaginnittut.

Aalajangersakkami aamma aalajangigaavoq provstip isumagissagaa oqaluffit illutaasa toqusullu inaasa isumannaatsuunissaat. Maannakkut peqqussummi atuuttumi § 22 naapertorlugu pisussaaffik taanna provsteqarfifit ataatsimiititaliaanniippoq, nalinginnaasumillu provsteqarfifit aningaasanut missingersuutaanni aningaasalersorneqarluni. Ulluinnarnili imaassimavoq oqaluffit illutaat naammattumik aserfallatsaalineqarsimanatik. Namminersornerullutik Oqartussat illutaasa aserfallatsaalissaannut immikkut aningaasaliinissamut immikkoortitsisoqarnikuovoq, oqaluffit illutaannut tunngasut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit isumagineqarlutik.

Imm. 2

Aalajangersagaq § 22, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerlugulu atuarfifit naalagiartarfiutigisut kommunit ataatsimiititaliaat tassunga tunngassuteqartut suleqatigalugit nakkutigineqassasut. Naatsumik oqaatigineqarpoq siusinnerusukkut oqaasiliornermi oqaatigineqartoq najukkami kulturimut ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliat provsteqarfinni ataatsimiititaliat suleqatigissagaat. Kommunit namminersornerat mianeralugu oqaasiliornera allanngortinneqarpoq, taamaalilluni communalbestyrelsip nammineq aalajangissallugu suliassaq taanna kia suliarissaneraa.

§ 21-imut

Aalajangersagaq maannakkut peqqussummi atuuttumi § 29-mik ingerlatitseqqinneruvoq allannguutigalugu ilagiit sinnisaasa siunnersuutit provsteqarfifit ataatsimiititaliaannut saqqummiunnagit, provstimut

saqqummiunneqassammata. Tamanna naleqquppoq § 18-imi oqaluffiit illutaannut akisussaanerup allanngortinnejnarneranut. Aamattaaq maanna peqqussummi § 29, imm. 3 atorunnaarpoq, tassani allassimavoq, inuit ilagiit sinnisaannut ilaasortaannngitsut, ilagiit sinnisaannut siunnersuutinik, inassuteqaatinik il.il. saqqummiussisinnaasut imm. 1-imi suliassanut pineqartunut tunngatillugu. Aalajangersagaq atorunnaarpoq, ilagiit sinnisaasa suliassarimmassuk ilagiinnik sullissinissaq, taakkualu kissaataannik oqartussaasunut naapertuuttunut saqqummiussinissaq.

Imm. 1

Aalajangersakkap kinguneraa ilagiit sinnisaasa oqaluffiit illutaanik nakkutillinerminnut atatillugu, tak. § 18, nalilerpassuk sananissaq, aaqqissuinissaq aserfallatsaaliinissaq pannersarnissaanullu pisariaqartut taava siunnersuut provstimut saqqummiunneqassaaq.

Imm. 2

Aalajangersagaq periarfissiivoq ilagiit sinnisaasa siunnersuutaasa - piumasarineqarpat Biskoppimut Naalakkersuisunulluunniit saqqummiunneqarnissaannut.

§ 22-mut

Peqqussummi atuuttumi § 27-imi aalajangigaavoq ilagiit sinnisaasa suliassarigaat ilagiit ilagiinni sulinermi eqeersimaarlutik peqataasinnaanerat siuarsassallugu. Tassunga taartaassaaq imatut oqaasertalik: ilagiit sinnisaasa suliassaraat evangiiliup oqaluussissutigineqarnerata pitsaasunik atugassaqarnissaa suliniutigissallugu.

Allannguummut patsisaavoq § 27-p oqaasiliornerani nalornissutigineqartarmat ilagiit sinnisaasa siunertaat suliassaallu sorpiaanersut. Pingaartumik oqariaaseq: "ilagiinni sulineq" nassuiaruminaallunilu erseqqissaruminaassimavoq. Aalajangersakkami matumanii "evangiiliup oqaluussissutigineqarnera" ilanngunneqarmat ilagiit sinnisaasa suliaat killileruminarnerulersimavoq, tassa lutheriikkusuussutsip oqariartuutaa siuarsassallugu.

§ 23-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 31-mik ingerlatitseqqinneruovoq pineqarlunilu ilagiit sinnisaasa pisussaaffii arlallit.

Kisianni siunniunneqanngilaq ilagiit sinnisaasa sakkortuumik aqunnissaat, tassami najukkami pisariaqartitat soqutigisallu naatsorsuutigineqarsinnaasariaqarmata. Ilagiit sinnisaasa suliniutigisinnaasaannut assersuutitut taaneqarsinnaapput meeqqat sapaatikkut upperisamik atuartitaanerat, biibililerisitsineq, nipilersorneq, ilinniaqatigiissitsinerit, siunertanut immikkut ittunut katersuuniarneq,

ajunngitsuliorniarluni sulineq, tussiaqattaarneq, inunnik pulaartartunik ingerlatsineq allarpassuillu.

Aaqqissuussinerit siuliini taaneqartut ingerlannissaat pillugu aamma ilagiit sinnisaat aalajangiisassapput. Soorlu assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq oqaluffimmi pattaattoqarsinnaanersoq assiliisoqarsinnaanersorluunniit aalajangissallugu.

Imm. 1

Ilagiit sinnisaasa ulluinnarni pisussaaffiisa ilagaat naalagiarnerni aalajangersimasuni piffissaq naalagiarfissaq tamannalu palasimut atuagarsuarnik allattuisumut nalunaarutigalugu, tussiutut nutaat tapiisalu akuerisaasut atulersinnerat, apersortinnerup ullussaa allallu apersortinnermut tunngasut palaseqarfimmi palasip atuagarsuarnik allattuisup inassuteqarneratigut.

Nutaaliatut aamma taaneqarpoq ilagiit sinnisaasa aalajangiiffigisinnaagaat ilagiit tungaanut suliniutit aallartinnissaat, tak. § 22-mut oqaaseqaatit.

Imm. 2

Aalajangersagaq § 31, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerlugulu palasi ajoqiluunniit ilagiit sinnisaannit akuerineqassasoq naalagiarnerni aalajangersimasuni aningaasanik katersuiniartoqassanersoq imaluunniit naalagiartitseriaaseq alla imaluunniit ritualit ilagiinni maannamut atugaasunit allaasut atorneqassanersut.

Imm. 3

§ 31, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerlugulu palasi ajoqiluunniit ilagiit sinnisaannit Biskoppimillu akuerineqassasoq naalagiarnerni aalajangersimasuni ilagiinniluunniit suliani naalagiartitseriaaseq ritualillu minnerusumik allanngortinneqassanersut imaluunniit tussiutit tapiilu akuerisaasunit allaasut atorneqassanersut.

Imm. 4

Aalajangersagaq § 28, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq aalajangerlugulu ilagiit sinnisaasa apeqqut sunaluunniit ilagiinnut sulinermut atasooq palaseqarfimmi palasip atuagarsuarnik allattuisoq provstilu aqqutigalugit Biskoppimut saqqummiussinnaagaat.

Taamaattoq oqaatigineqassaaq ilagiit sinnisaasa peqqussummi maanna atuuttumi § 28, imm. 2 naapertorlugu apeqqutit suulluunniit ilagiittut soqtiginaateqartut imaluunniit ilagiinni sulinermut attuumassuteqartut saqqummiussinnaammaticik. Siunnersummi matumani tamanna allanngortinneqarpoq ilagiit sinnisaasa apeqqutit suulluunniit ilagiinni sulinermut tunngasut saqqummiussinnaanngorlugit, tassami taaguutip "ilagiinni sulinermut tunngasut" ersersereerpaq quelequttat ilagiinnut soqtiginaatillit pineqartut.

Apeqqutit saqqummiutassaqqissut tassaapput apeqqutit sukumiinerusumik misissussallugit eqqarsaatigissallugillu kissaatiginartutut isigineqartut. Tassaasinnaapput suliniutinut tunngatillugu misilittakkanik paarlaateqatigiinneq, biibilimi allakkat qulaajärnerat atorneqarnerallu soorlu biibiltiimini aamma legaatinik qinnuteqarsinnaaneq.

§ 24-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq ulluinnarni periaatsimik atuuttumik erseqissaaneruvoq maannali palasit, ajoqit pattattullu ilinniarteqqittarnerat Naalakkersuisunit isumagineqarsimavoq inatsisartut aningaasanut inatsisaat tunngavigalugu. Ullumikkut atorneqarpoq konto pingarneq 40.12.26, Ilagiit hujskoliat. Aalajangersagaq manna atorlugu aalajangerneqarpoq palasit, ajoqit pattattullu ilinniarteqqinnejartererat Biskoppip akisussaaffigigaa. Kiisalu aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut palasit, ajoqit pattattullu pikkorissartarnerinut ilinniaqqittarnerinullu tunngatillugu Biskoppimik isumaqatigiinniareernikkut aalajangersagaliorsinnaasut.

Aningaasaliissummi Ilagiit hujskolianni siunertaavoq ilagiinni kalaallini sulisut, pingartumik palasit ilanngullugit, ilinniarteqqittarnerat taamaalilluni naalagiarnerni ilagiinnilu suliani kiisalu tarnikkut tuppallersaalluni sulinermi ilagiit sullinneqarnerat inuiaqatigiit nutaalialasut pisariaqartitaannut illuatungiliisunngorlugu.

Naatsorsuutigineqarpoq ilagiinni palasit 25-30-t tamarmik kiisalu Danmarkimi kalaallit palasiat ukiumut sivikinnerpaamik sapaatip akunneranik sivisussusilimmik ilinniaqqilluni pikkorissarnissamik neqeroorfigineqartassasut. Taamaattoq ilinniartitseqqinnerup qanoq pinissaa Biskoppip naliliivigissavaa. Assersuutigalugu ilagiit hujskolertarnerisa nuunneqarneratigut Biskoppip aalajangersinnaalissavaa ukiut ilaanni ajoqinik ilinniartitseqqinnerit ingerlaqqillunilu ilinniartitsinerit ingerlanneqassasut.

Imm. 2

Aalajangersakkap erseqqissarpaa Naalakkersuisut palasit, ajoqit pattattullu ilinniaqqinnissaat pillugu aalajangersagaliorsinnaasut. Pisinnaatitsilluni aalajangersagaq atorneqarpoq Kalaallit Nunaanni pattattussanik ilinniartitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 26-mi, 1. december 1987-imeersumi aamma Kalaallit Nunaanni ajoqissanik ilinniartitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 15-imi, 26. april 1985-imeersumi.

§ 25-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq maanna peqqussummi § 34 a-mik ineriartortitseqqinneruvoq. Maannakkut peqqussummi aalajangigaavoq ajoqimut ilinniartitsineq ilinniarnerullu siunertaa pingarnerusoq Biskoppip isumagisarigaa. Inatsimmut atuuttumut sanilliullugu nutaaliciaavoq Biskoppi ajoqit ilinniartitaanerannut akisussaammat, ajoqimulli ilinniarnermi siunertaq maannakkut siunertaasumut annertuumik naapertuulluni.

Ajoqitut ilinniarnerup siunertaata oqaasiliornera ersarissarneqarpoq ajoqip sulinerata ilinniareerunilu piginnaasassaasa sammineqarnerunissaat siunertaralugu.

Ilinniarnermut tunngatillugu allakkanik paasinninneq ingerlatitseqqinnerlu pingartinneqarput, tassami ajoqi naalagiarnernik ilagiinnilu sulianik allanik suliaqartuummat kiisalu tarnikkut tuppallersaaneq isumagisaralugit, pingartumik nunaqarfinni amerlanertigut palaseqanngitsuni.

Imm. 2

Aalajangersakkap Naalakkersuisut ajoqitut ilinniarneq pillugu sukumiinerusumik aalajangersagaliornissaannut pisinnaatippai. Aamma aalajangersakkami assersuusiorneqarpoq nalunaarut sunik imaqarsinnaanersoq, pingartumik pillugit pikkorissarnermut ataatsimiitaliaq, tiguneqarnissamut piumasaasut aamma ilinniartitaanerup imarisaa annertussusialu kiisalu ilinniarsimanermut uppernarsaatit.

§ 26-mut

Imm. 1

Aalajangersagaq maannakkut peqqussummi § 34 a-mik ineriartortitseqqinneruvoq. Aalajangersakkap matuma aalajangerpaa pattattumut ilinniarneq ilinniarnerullu siunertaa pingarneq Biskoppip isumagisarigai. Inatsisitigut atuuttukkut sanilliullugu nutaaliciaavoq, Biskoppi pattattut ilinniarnerannut akisussaammat, pattattutulli ilinniarnerup siunertaa maannakkut atuuttumut annertuumik naapertuulluni.

Pattattutut ilinniarnerup siunertaata oqaasiliornera maannamut atuuttumut sanilliullugu ullutsinnut naleqqussarneqarpoq taamaalluni allassimajunnaarluni ilinniarneq oqluffimmi nipilersornerup soqtigineqarnerulernissaanut ikuutaassasoq kiisalu ilinniarneq aamma nalinginnaasumik nipilersornermik siunertaqassasoq. Oqaasiliornerata allanngortinnerata siunertaraa siunertap allaaserinera timitaqarnerusoq atorsinnaanerusorlu.

Ilinniarnermut tunngatillugu pingartinneqarpoq ilinniarsimasutut pattattutut sulinissaq oqluffimmilu nipilersornermik allamik ingerlatsinissaq kiisalu naalagiarnermi ilagiittullu suliani allani pattattuuneq illoqarfinni nunaqarfinnilu siuarsarnissaa.

Imm. 2

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pattattumut ilinniarneq pillugu sukumiinerusunik aalajangersagaliornissaannut pisinnaatippai. Aamma aalajangersakkami assersuusiorneqarpoq nalunaarut sunik imaqarsinnaanersoq, pingaartumik pikkorissarnermut ataatsimiititaliaq, tiguneqarnissamut piumasaasut aamma ilinniartitaanerup imarisaa annertussusialu kiisalu ilinniarsimanermut upternarsaatit pillugit.

§ 27-mut

Aalajangersagaq maanna peqqussummi § 35-mik ingerlatitseqqinneruvoq, imaalilluguli provsteqarfintti ataatsimiititaliat oqaasiliatut siunnersuummi peerneqarmata. Aalajangersakkami aalajangigaavoq ilagiit sinnisaanni qinikkatut ullormusiaqartinneqarnissaat, angalanermut najugaqarnermullu aningaasartuutinut taartisiaqartinnissaat kiisalu sulilluni akissarsiassaraluanik annaasaqarnermut taartisisarnissatI pillugit Naalakkersuisut sukumiinerusunik aalajangersaasinnaasut. Naalakkersuisut erseqqinnerusunik aalajangersagaliornikuupput, Provsteqarfintti ataatsimiititalianut ilagiillu sinnisaannut qinigaallutik ilaasortaasunut ullormusiat, angalanermi najugaqarnermilu akiliunneqartarnerit aamma akissarsiassanik annaasaqarnermi taartisiat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 32, 17. december 1996-imeersukkut.

§ 28-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu ingerlatsinikkut aalajangikkat naammagittaalliuutiginerat qullersaranut assigiinngitsunut ingerlatinneqartarnerinut periutsit aalajangersarneqarput. Naammagittaalliuuteqarsinnaanermut piffissaq killigitinneqartoq sapaatip-akunnerinut 4-nut aalajangiunneqarpoq taamaalilluni suliassanik suliariinninnermi tamat oqartussaaqataanerat qulakteerniarlugu, tassami susassaqartut assigiinngitsut aalajangikkaniq nalilersueqqinissamut periarfissinnejqarmata.

Imm. 1

Aalajangersakkami ilagiit sinnisaasa kiisalu palasip aalajangiussaat aallaqqammut provsttimut naammagittaalliuutigineqassasut, tassa naammagittaalliuutip Biskoppimut ingerlateqqinnissaa sioqqullugu, aalajangerneqarpoq.

Imm. 2

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq provstip aalajangernera biskoppimut naammagittaalliuutigineqassasoq, tassa Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmum naammagittaalliuutigitinnagu.

Imm. 3

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq biskoppip aalajangigaa Kultureqarnermut, Ilanniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmum naammagittaalliuutigineqassasoq. Kiisalu aalajangersarneqarpoq naalakkersuisoqarfíup aalajangigaa inaarutaasoq.

§ 29-imut

Imm. 1

Aalajangersakkap aalajangerpaa Inatsisartut inatsisaat 1. august 2010 atuutilersinneqassasoq. Atuutilernerata ullulernera ilaatigut toqqarneqarpoq piffissaliussaq piviusorsiortoq atorlugu aqutsinermut allaffissornikkullu ingerlatsinerup Namminersortuniit biskoppeqarfimmum nuunneqarnissaa isumannaassallugu.

Imm. 2

Aalajangersakkap aalajangerpaa atuutilernerani inatsisartut peqqussutaat makkua atorunnaassasut:

Ilagiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq.

Ilagiit pillugit inatsisartut peqqussutaata allannguutaa pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 18, 6. november 1997-imeersoq.

Ilagiit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 30. oktober 1998-imeersoq.

Provsteqarfinni ataatsimiititalianut qinersineq il.il. pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 30, 27. juni 1994-imeersoq.

Imm. 3

Aalajangersakkap kingunerissavaa nalunaarutit inatsisitigullu aalajangersakkat allat peqqussutit imm. 2-mi taaneqartut naapertorlugit aalajangikkat atuutiinnarneqartullu atuutiinnassasut nutaanik taarserneqarlutilluunniit atorunnaarnissamik tungaanut.

§ 30-mut

Imm. 1

Aalajangersakkap kinguneraa 2008-mi upernaakkut pilersinneqarlutillu qinigaasut 1.august 2010-mi inatsisip atuutilernerani atorunnaarnissaat.

Imm. 2

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq ilagiinni atorfinititsinerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8, 30. oktober 1998-imeersumi oqaaseq "provsteqarfinni ataatsimiititaliat" taarserneqassasoq uuminnga "ilagiit sinniisaat". Tamatumuuna pinngitsoorneqassaaq naapertuutinngitsoq, tassa inatsisartut peqqussutaata nalunaarutaatalu siunnersummut matumunnga peqatigitillugu nutarterneqannginnera. Naalakkersuisulli taassuma piaernerpaamik nutaternissaa siunertaraat.

§ 31-mut

Aalajangersakkap nassataraa 2010 kinguninnguatigut palasit § 15, imm. 1 naapertorlugit, atuagarsuarnik allattuisut toqqarneqartussaanerat. Atortuulersitsinerup tungaanut peqqussut maannakkut atuuttoq naapertorlugu suliffeqarfinni pisortaasut palasitut atuagarsuarnik allattuisutut aamma qinerneqarsinnaapput.